

ELŐTERJESZTÉS

Új Helyi Esélyegyenlőségi Program készítéséről

Előterjesztést készítette: Pokker Erika

Előterjesztést törvényességi szempontból ellenőrizte: Fidrich Tamásné jegyző

Jogszabályi háttér: A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendelet

Tisztelt Képviselő-testület!

Ebben az évben aktuális a pályázatokhoz is szükséges Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elkészítése. A település HEP-je 5 évre szól (legutóbb 2019-ben volt esedékes a kötelező elkészítés, amely meg is történt, idén kell újra elkészíteni).

A HEP intézkedéseit módosítani, törölni lehet, valamint újakat létrehozni, amit a képviselőtestületnek kell elfogadnia. Amennyiben az Önkormányzat új HEP intézkedéseket szeretne létrehozni, erről a döntéséről képviselő testületi ülés keretében határozatot kell hoznia. 2024. november 7. napján Bakonycsernye Nagyközség Önkormányzata, Balinka Község Önkormányzata és Nagyveleg Község Önkormányzat közösen megtartotta az éves Fórumot, melyen a meghívottak véleménye és javaslatai alapján előterjesztem Balinka új HEP-jének készítését, mely az idők nappali ellátásának intézkedésével bővül, valamint a korábbi intézkedések határideje is módosításra kerül.

HATÁROZAT TERVEZET

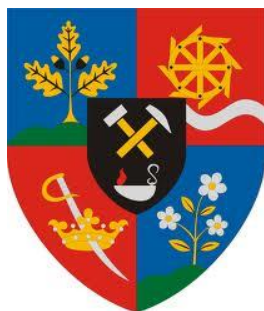
Balinka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendeltben foglalt kötelezettségének eleget téve Balinka Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján, és megállapítást nyert, hogy Balinkán szükség lehet az idők nappali ellátására, így az új Helyi Esélyegyenlőségi Program ezzel az intézkedéssel bővül, valamint a korábbi intézkedések határideje meghosszabbodik.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Balinka Község Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	73
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	81
8. Helyi partnerség, lakossági önszerv., civil szerv. és for-profit szereplők társadalmi felelősségváll.	84
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	86
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	87
1. A HEP IT részletei.....	87
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	87
Jövőképünk	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
3. Megvalósítás	91
3.1 A megvalósítás előkészítése	91
3.2 A megvalósítás folyamata	91
3.3 Monitoring és visszacsatolás	94
3.4 Nyilvánosság	94
3.5 Kötelezettségek és felelősség	94
3.6 Érvényesülés, módosítás	95
4. Elfogadás módja és dátuma	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Balinka Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balinka Fejér Vármegye északnyugati szélén, a Bakony keleti peremén fekszik, 952 lélekszámú település. Északon a Vértes-hegység, keleten és délen a Bakony határolja.

A község egyik jellegzetessége, hogy két, egymástól 5 km-re fekvő településrészből (Balinka, Mecsér), valamint a kettő között félúton található lakott külterületből (Bánya telep, MÁV telep) áll. Ezen kívül még Balinka belterületétől 9 km-re nyugatra fekvő Kisgyón is a település közigazgatási területéhez tartozik, amely a környék egyik legszebb turistaparadicsomává nőtte ki magát.

A település neve 1193-tól fokozatosan alakult ki (Boyanka - Boyenka - Bayonka - Baysonka - Bayinka - Balinkay) és 1755-től nyerte el mai nevét.

Balinka, mint helység és birtok az Árpád-házi királyok korából származik. A ránk maradt legrégebbi oklevél szerint 1193-ban III. Béla király a székesfehérvári keresztes lovagoknak ajándékozta „Boinca” néven. Az ezt követő évszázadokban a királyok gyakran adományozták más és más főúri családnak egészen a törökök elleni háborúig. Ezekben a harcokban a falu teljesen elpusztult, lakóinak sorsa ismeretlen.

A XVII. században német lakosokkal települt újra, az elpusztított település helyétől kissé keletebbre. Kimagasló volt a német lakosság tapasztalata az erdő-, szőlőgazdálkodás és az állattenyésztés területén. A szorgalmas munka eredményeként a település fejlődött. 1873-ban községgé alakult, az isztiméri körjegyzőség tagjaként.

1876-ban a fél falu elpusztult egy tűzvészben, 1880-ban három alkalommal is pusztított a „vörös kakas”, csak a cseréptető épületek maradtak meg. Ám ismét győzött a sváb emberre jellemző, konokul makacs szorgalma, a leégett házakat újjáépítették.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A tőkés fejlődés első évtizedeiben bebizonyosodott, hogy a szaporodó lakosság Balinkán nem tud megélni. Belső elvándorlás kezdődött, majd Európa, sőt a tengerentúl következett. Amerikába 1913-ig több száz balinkai ment el. A fejlődést az 1920-ban megnyitott kisgyóni bánya indította el, a parasztság a zöldségtermesztéssel tett szert nagyobb jövedelemre. Híres a balinkai káposzta, a vöröshagyma, a tők.

A XX. században újabb csapások érték községünk lakóit. Az I. világháború 14, a II. világháború 39 áldozatot követelt. A német ajkú lakosok közül 1948-ban 16 családot telepítettek ki Németországba, számukat növelték azok, akik 1945-ben elmenekültek külföldre és onnan nem tértek haza a háború után, valamint az 1956-ban disszidálók.

A községhez tartozó Mecsér a Klosterneuburgi rendháznak volt a birtoka az államosításig - neve Mecsér-puszta volt. Itt hajdanán híres fegyverkovácsok is dolgoztak. A szénbányászat fellendülésével 1955-1957-ben bányász lakótelep épült itt, iskolával, orvosi rendelővel, klubházzal és könyvtárral.

A jelenleg Balinka közigazgatási területéhez tartozó Kisgyón 1541-ben a várpalotai, 1696-ban a csókakői várhoz tartozott. 1720-tól a Zichy családé volt, akik 1851-ben két részben eladták, de 1913-ban az állam visszavásárolta katonai célra és a Honvéd Kincstár kezelésébe adta át. 1922-ben kezdődött itt a szénbányászat és 1972-ig termelt. Ebben az időben közel száz bányász család lakott Kisgyónban, de sok bejáró bányász is járt ide dolgozni. 1972-től a szénvagyon kimerülése után megszűnt a bányászat, a közeli Balinkára szerelték át a berendezéseket és a bányászok is elhagyták Kisgyónt.

Szerencsére a gyönyörű környezetben lévő házak egy részét sikerült turisztikai célra megmenteni, a fejér megyei természetbarátok 1980-ban 11 kulcsosház kialakításával létrehoztak egy turisztikai központot, amely azóta is fejlődik és igen kedvelté vált a természetbarátok, turisták körében. Kisgyón csodálatos természeti tája, morfológiai adottsága, az erdő és mező életközösségei, mikroklímája nagyon jó lehetőséget kínál „erdei iskola” megrendezéséhez. Kitűnő alkalmat adnak a résztvevő iskoláknak növénytani, állattani, geológiai és csillagászati megfigyelésekre egyaránt. A terület és környéke tereptani viszonyai, turista útvonalai pedig turisztikai, táborozási, környezet és természetvédelmi ismeretek tanulására és gyakorlására ad nagyon jó lehetőséget.

A tanácsi rendszerben egy ideig önálló vezetésű település volt Balinka, azt követően Bodajk társközségévé vált.

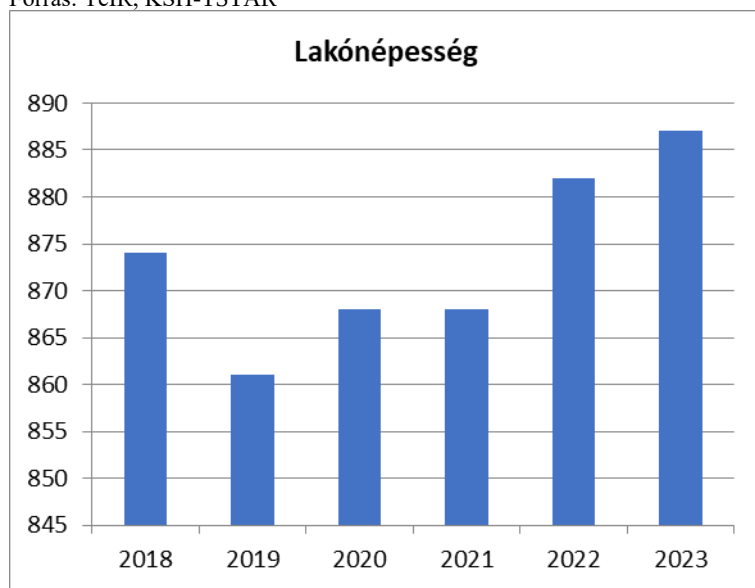
2007. január 1.-től Nagyveleg Község Önkormányzatával körjegyzőség lett létre hozva, majd a járási, közös önkormányzati hivatalok létrehozásával 2013. január 1-jétől Bakonycsérnye – Balinka – Nagyveleg községekkel közös önkormányzati hivatalként működik tovább az önkormányzat.

A település népességszáma 1960-ban volt a legtöbb 1300 fő körül volt, napjainkban már az 1000 főt sem éri el, és hosszútávon is ezzel a lakosságszámmal célszerű számolni. A település a bányászat megszűnésével elveszítette bányász-telep funkcióját. A hagyományos paraszti gazdálkodás elterjedésével sem célszerű számolni. A stagnáló népességszám miatt a település erősödésére nem lehet számítani.

Az alábbi táblázatokban foglaltuk össze a lakosságszám alakulását, csökkenését, több év adatait feldolgozva, illetve a népességfogyást, és öregedést tükröző kimutatásokat.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	874	bázis év
2019	861	98,51%
2020	868	100,81%
2021	868	100,00%
2022	882	101,61%
2023	887	100,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	485	481	966	50,21%	49,79%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	2,69%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	71	79	150	7,35%	8,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	14	29	1,55%	1,45%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	301	264	565	31,16%	27,33%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	35	24	59	3,62%	2,48%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	63	100	163	6,52%	10,35%

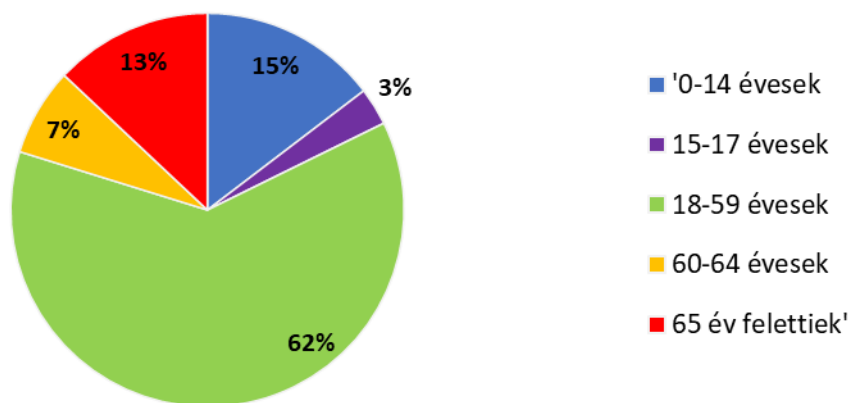
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

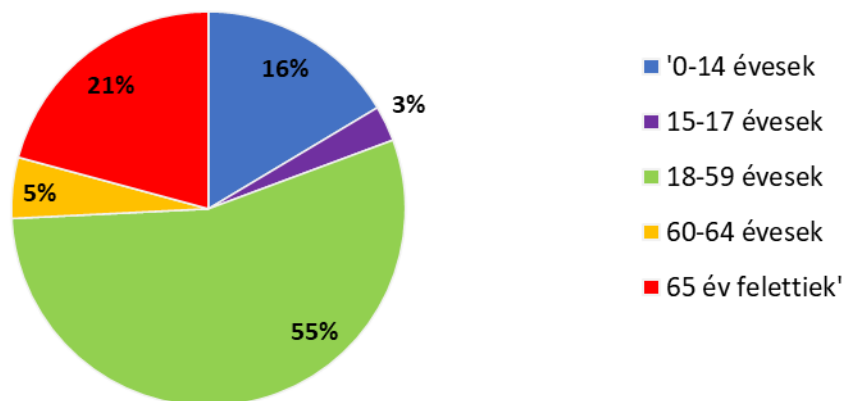
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	156	141	110,64%
2019	154	138	111,59%
2020	161	143	112,59%
2021	163	150	108,67%
2022	158	148	106,76%
2023	158	142	111,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

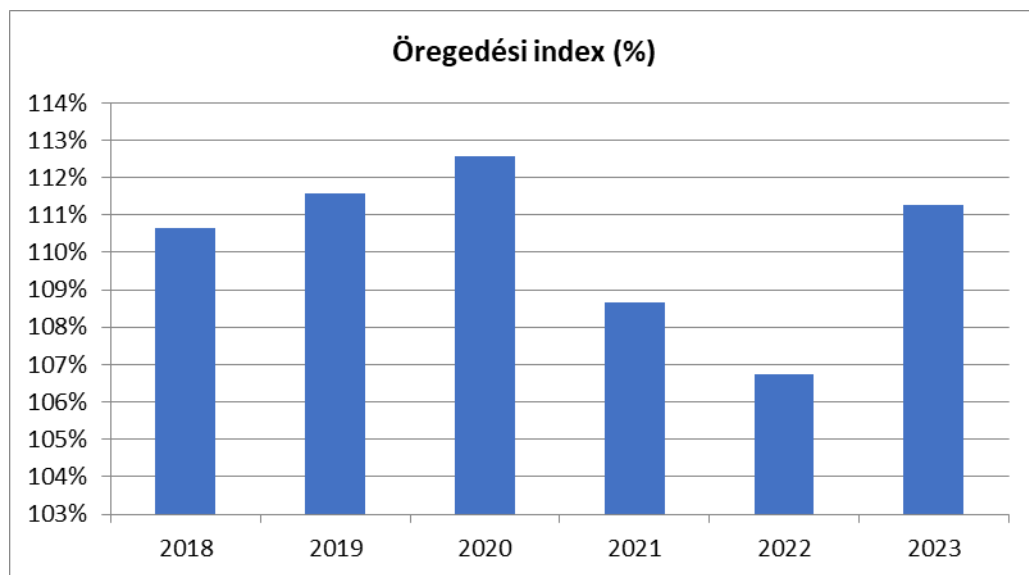

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	5,76
2019	-27,67
2020	21,98
2021	-3,46
2022	-3,45
2023	-1,13

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	3,46
2019	-8,07
2020	-5,78
2021	2,30
2022	-12,65
2023	-12,44

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

1990-ben önálló község lett Balinka. Azóta még nagyobb lendületet vett az önkormányzat megalakulása után a fejlődés, amelynek eredményei a teljesség igénye nélkül:

- Az elmúlt évtizedekben kiépült a falu ivóvíz rendszere, elkészült a szennyvíz, a vezetékes gáz, a telefon, a kábeltévé hálózat.
- Korszerűsítve lett a közvilágítási hálózat.
- Új utcanyitással újabb házhelyek kialakítására került sor.
- Egy kivételével az összes települési utca aszfalt burkolatú.
- Megvalósult a községi szintű, szervezett szemétszállítás.
- Mindkét temető új ravatalozót kapott.
- Tájba illő, új autóbuszvárók épültek.
- 2008. elején fejeződött be a szélessávú internet kiépítése és beüzemelése.
- A község nagy része járdával ellátott.
- Két orvosi rendelőt, két művelődési házat üzemeltetünk és tartunk karban.
- Óvodánk és iskolánk sajnos nincs, de nagyon humanusan megoldott a gyermekek elhelyezése oktatási intézményekben. Autóbuszal tudnak eljárni a bodajki, a bakonycsernyei, a móri óvodákba, iskolákba.

A község nevezetességei:

- Nagy Benedek szobrászművész által készített Szent Borbála szobor Mecsér településrészen
- Gaja patak völgye és szurdokai
- A 2009. évi rendezési terv módosításokor több hagyományos építésű ház, több értékes fasor került helyi védetség alá
- Tölgyes Turista Központ

Küldetés: lakosság megtartása, azaz a népességmegtartó képesség erősítése, az életkörülmények és életminőség javítása, a korábban biztosított szociális és jóléti juttatások megtartása. Hosszú távon cél a község fennmaradása, fenntartása, életképessé tétele.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balinka település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció

– az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. A költségvetési koncepcióban a testület mindig is a meglévő intézmények működésének fenntartását, és a szükséges fejlesztéseket tartják szem előtt, megvalósítandónak a következő évben is. Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a koncepció nem szokott tartalmazni.

Gazdasági program

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Esélyegyenlőség szempontjából külön elvárásokat a program nem tartalmaz.

Szolgáltatástervezési koncepció

– a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A település lakosságszámára tekintettel az önkormányzat nem rendelkezik szolgáltatástervezési koncepcióval.

Köznevelés-fejlesztési terv

A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői

és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §). A nemzetiségi önkormányzat már kapott megkeresést a témában, egyetértésüket egyelőre még nem adták meg.

Településfejlesztési stratégia

– A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról. Tekintettel a jogszabályi előírásra mely szerint a településfejlesztési stratégiát a fővárosi önkormányzatnak kell elkészítenie, ez Balinka község vonatkozásában nem releváns stratégia.

Településrendezési terv

– Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. A településrendezési terv viszonylag újnak és modernnek mondható, azt 2009-ben fogadta el a testület. A terv a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének illetve a lakóterületek fejlesztésének, bővítésének lehetőségét is tartalmazza figyelembe véve a természeti és környezetvédelmi előírásokat.

Településszerkezeti terv

- Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A településszerkezeti terv a településrendezési terv része, így azok összhangban vannak a jogszabályi, környezetvédelmi előírásokkal, tartalmazva a település gazdasági, turisztikai fejlesztésének lehetőséget, az esetleges lakóterületek fejlesztésével együtt.

Településfejlesztési koncepció

- az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett

partnerek (üzleti szektor, civil szektor, község szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A településfejlesztési koncepciót 2008. augusztusában fogadta el a testület, megfogalmazva benne a település fejlesztésének lehetőségét, irányvonalát. A fejlesztési koncepció foglalkozik többek között a lakónépesség megtartásával, az öregedés megállításának, lassításának lehetőségével, megfogalmazva a célt, elérhetővé és lakosság-megtartóvá téve a települést, elősegítve a fiatalok letelepedését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Balinka község speciális tagoltsága, valamint a közoktatási intézmények hiánya miatt, régóta jó kapcsolatban volt a szomszédos településekkel, hogy a fent említett hátrányokat csökkentse, egyenlő esélyt és lehetőséget teremtve az oktatási intézményekbe járó gyerekek, és az idősebb korosztály számára speciális egészségügyi ellátások biztosításával. Már 1998 óta közös fenntartású oktatási intézmények fenntartására társult Bodajkkal és Bakonycsernyével. Közös fenntartásban megoldott a fogászati ellátás. Majd 2007. január 1-től kezdte meg működését Nagyveleg község Önkormányzatával közösen –a jogszabályi környezet módosításáig, 2012. december 31-ig – a körjegyzőségi hivatal.

A jogszabályi háttér és az anyagi ösztönzők miatt Balinka község 2005-ben csatlakozott a móri kistérséghez, mellyel a közösen ellátott feladatok miatt (*hétvégi, hétközi háziorvosi ügyelet, iskola fenntartás, belső ellenőrzés, katonai referensi feladatok ellátása, gyepmesteri feladatok ellátása stb.*), ma is tagja a szerveződésnek.

Bakonycsernye, Balinka és Nagyveleg községek Képviselő-testületei 2012. március 1-ei indulással létrehozták a 3 településre vonatkozóan a családsegítő és gyermekjóléti szociális társulásukat. A társulás jól működik megfelelő számú és képzettségű személyt foglalkoztatva a felmerülő problémák kezelésére, orvoslására.

A fenti említett 3 település 2013. január 1-ei hatállyal hozta létre a Közös Önkormányzati Hivatalt, így az együttműködés, együttműködés még szorosabbá vált.

A helyi esélyegyenlőségi program megvalósításában jelentős szerepet szánunk a közösen fenntartott családsegítő és gyermekjóléti szolgálat kollégáira, akik szakértelmükkel jártaságukkal tudnak, és képesek segíteni az egyre szegényedő munkanélküli, és sokszor gyermekeket is nevelő családoknak, nőknek, időseknek, illetve a kultúrosra.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az öregedési index 100 % felett van már évek óta, ami a népesség előregedésének számszerűsített jele. Az adatokat a táblázat is jól tükrözi-

Sajnos jellemző az öregedés és az öregkori elmagányosodás, az idős nők számának emelkedése.

Releváns adat, hogy a születések száma nem növekszik, kevés gyermek születik a községben, a halálozások száma viszont születések számához viszonyítva viszont magas.

Releváns adat, hogy a regisztrált munkanélküliek között több a férfi.

Pontos kimutatásunk nincs a községben élő romák számáról. Az országos illetve az ország északi észak-keleti megyékben élő roma lakossághoz képest megállapítható, hogy Balinkán nem a község belterületi részeitől szegregáltan, telepszerűen élnek. A romák a többi nem romával együtt, lényegében egy utcában egymás szomszédságában élnek immár évtizedek óta.

A romák által lakott ingatlanok szinte mindegyikében van vezetékes ivóvíz, szennyvíz rákötés, villany, többségükönél központi gázfűtés, több helyen internet elérhetőség is adott.

Gyermekek:

Az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében gyermeknek tekintjük a 0-18 éves korosztályt. Ennek értelmében Balinka területén a 2021-es adatok szerint a gyermekek, a lakónépesség 18 %-a, azaz 205 fő. Arányuk évek óta csökkenő tendenciát mutat, amelynek kettős, közvetlen oka, hogy kevesebben születnek, mint ahányan elhaláloznak, a fogyás, emelkedő tendenciát mutat. E tendenciát igazolják az oktatási-nevelési intézményekbe beíratott gyermekek számának alakulása is.

Aktív korúak:

Az 1993. évi III. a szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló törvény értelmében a 18. életévet betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 62. életévet be nem töltött személy aktív korú. Balinkán (2021. évi adatok alapján) 590 fő aktív korú él.

A régióban az 1990-es évek elején megindult gazdasági növekedés következtében mára magasabb a foglalkoztatottak aránya az országosnál.

Ami árnyalhatja a balinkai aktív korú elsősorban nők foglalkoztatottságának arányát, hogy a településen nincs oktatási intézmény (bölcsőde, óvoda, iskola), csak a szomszédos Bodajkon és Bakonycsernyén a kisebb gyerekek ingázását szülői felügyelettel lehet és kell megoldani. A gyermekfelügyelet hiánya, az egyre foghíjasabbá váló tömegközlekedési adottságok miatt, a nők elhelyezkedésének esélye csökken.

Idősek:

Magyarországon a társadalom öregedésének problémája egyre hangsúlyosabb.

A népesség öregedése az elmúlt 125 évben szembetűnő. Az időskorúak száma és aránya jelentős növekedést mutat a közelmúltban is, amikor is számuk több mint 1 millióval emelkedett, miközben a népesség száma fokozatosan csökkent. Jelenleg is tapasztalható előrejedés az inaktív népesség arányának jelentős növekedését eredményezi.

Balinkán a lakosság negyede 60 éven felüli. E szám szerint valamivel kedvezőbb a helyzet az országos átlaghoz képest.

Egészségi állapotukat tekintve az idős korosztályról elmondható, hogy az EU országainak összehasonlításban rendkívül rossz az állapotuk, míg az elmúlt néhány évtizedben jelentősen javult az európai lakosság egészsége, addig hazánkban az utóbbi közel negyven évben drámai romlás következett be. A helyi egészségi állapot jellemzők nem térnek el az országos jellemzőktől. A megyei adatok szerint a mutatkozó szükséglet közel fele nem szociális rászorultság alapon jelentkezik, hanem ápolási-gondozási szükséglet, önellátási zavar, együttélési, generációs problémák miatt, magányosság miatt közösségre vágyik, biztonságérzet növelése miatt. Az idősök szükségletei a jelenlegi szolgáltatási kínálathoz képest nem csak több, hanem sokkal árnyaltabbak. Életszerű, hogy a mára kialakuló helyzetben sokkal több, differenciáltabb szolgáltatási kínálat iránti igény jelentkezi, és ennek megfelelő szolgáltatási kínálatot kell teremteni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és

közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

Romának az tekinthető, aki erről nyilatkozik. Nincs ilyen nyilatkozatunk egyetlen balinkai lakostól sem.

Jellemzően a romák nem szegregáltak, telepszerűen, elkülönülten élnek, hanem a település belterületi ingatlanjaiban, a magyarokkal és svábokkal együtt. Balinka község lakott belterületein megoldott a szennyvízhálózat, vezetékes víz, és gázellátás, mely szolgáltatások egyébként a romák által lakott ingatlanokban is megtalálható.

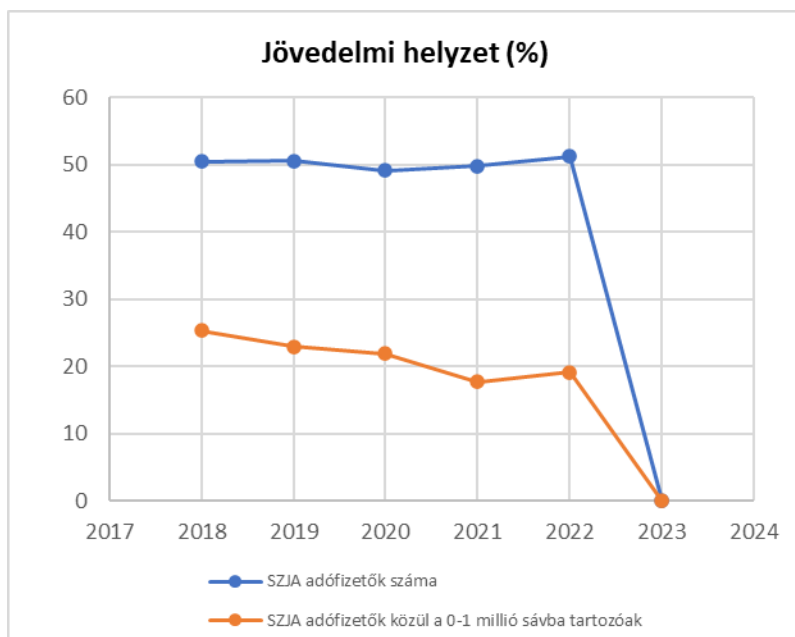
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az önkormányzat nem rendelkezik naprakész a lakosság anyagi helyzetét teljes mértékben feltérképező kimutatással. Általánosságban elmondható, a lakosság nagy részéről, hogy átlagos anyagi körülmények között élnek, kirívóan gazdag lakosok nincsenek, elmondható, hogy akik munkanélkülivé, tartósan munkanélkülivé válnak, számuk stagnáló számot mutat. Az elszegényedés a munkanélküli, alacsony képzettségű rétegeknél jellemző, számuk lassan ugyan, de növekszik.

Megállapítható, hogy a segélyezettek száma évről – évre ugrásszerűen nem nő.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2018	50,47	25,31
2019	50,53	22,96
2020	49,06	21,87
2021	49,79	17,67
2022	51,21	19,14
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

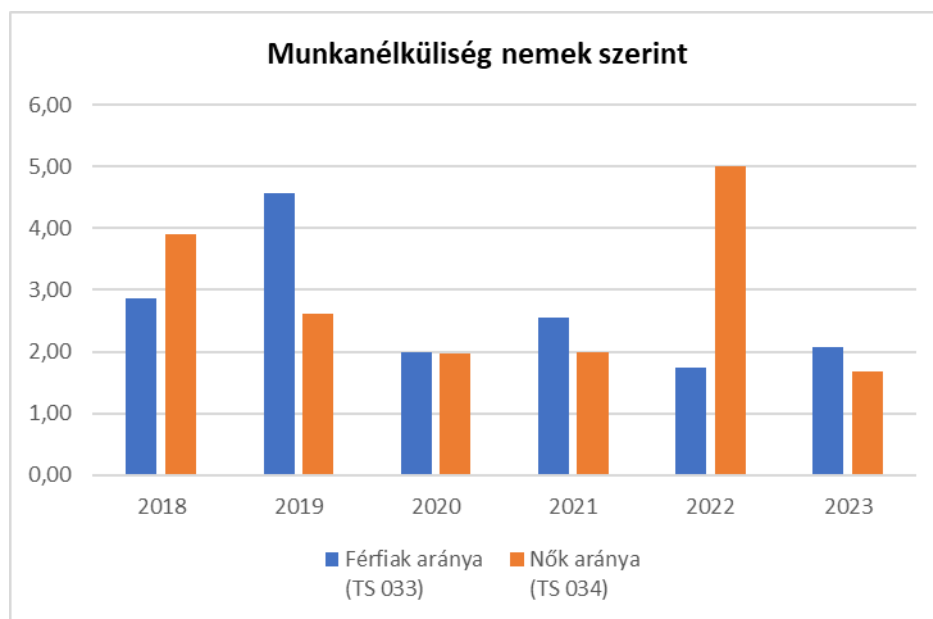
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Látható, hogy a 8. általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők regisztrált munkanélküliek száma nem túl, magas, de látható az is, hogy a képzetlenebb munkanélküliek közül többen és rövidebb idő alatt vissza tudnak kerülni a munkavilágába. Jellemző még, hogy a nők nehezebben és akár 180 napnál tovább is bent ragadnak a rendszerben. A kisgyermekesek napközbeni felügyeletének hiánya, az óvodákba, iskolákba való napi ingázás mindenképpen hátráltatja a képzetlenebb, illetve főleg női munkaerő visszakerülését a munkába, cél lehet ezen nevesített okok megszüntetése.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

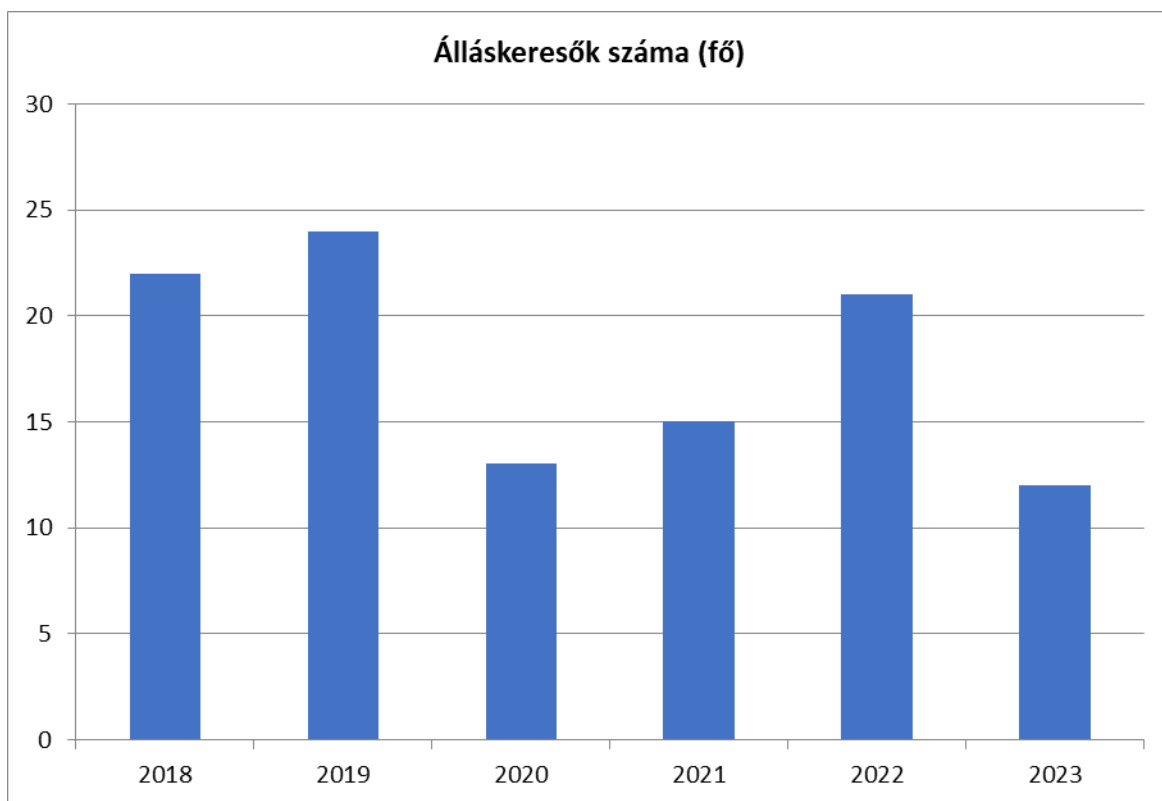
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	2,86	3,90	3,38%
2019	4,56	2,62	3,59%
2020	2,00	1,96	1,98%
2021	2,56	1,99	2,28%
2022	1,75	5,00	3,38%
2023	2,08	1,67	1,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

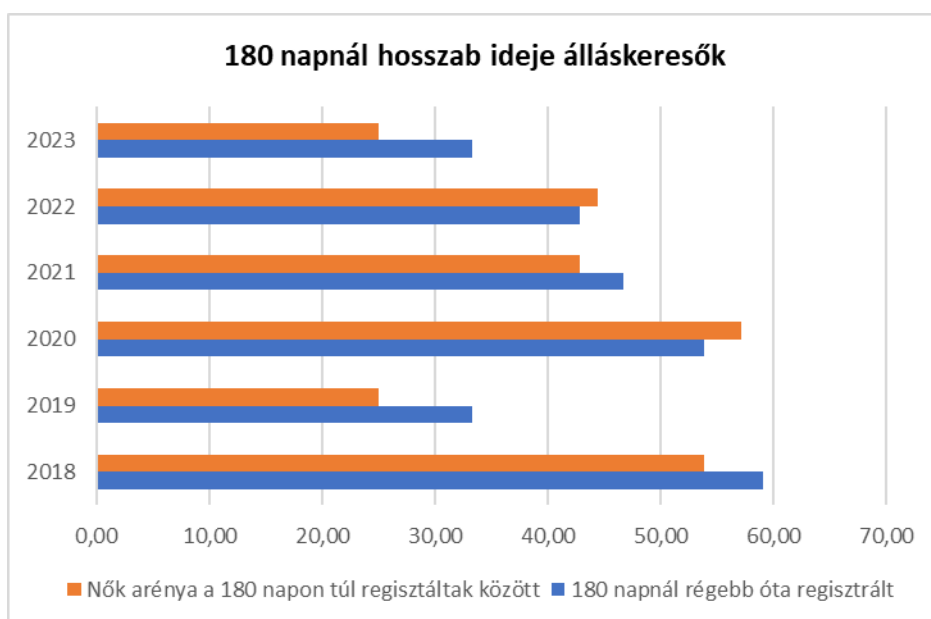
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	22	24	13	15	21	12
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	9,09%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	2,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	13,64%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	2,00	2,00	4,00	3,00	0,00
	%	13,64%	8,33%	15,38%	26,67%	14,29%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	2,00	3,00	1,00
	%	0,00%	4,17%	7,69%	13,33%	14,29%	8,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	2,00	0,00	4,00	2,00
	%	4,55%	8,33%	15,38%	0,00%	19,05%	16,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	0,00	0,00	3,00	0,00
	%	4,55%	12,50%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	2,00	2,00	3,00	3,00	3,00
	%	13,64%	8,33%	15,38%	20,00%	14,29%	25,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	5,00	3,00	2,00	3,00	1,00
	%	18,18%	20,83%	23,08%	13,33%	14,29%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	2,00	2,00	2,00	0,00	1,00
	%	9,09%	8,33%	15,38%	13,33%	0,00%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	2,00	3,00
	%	13,64%	4,17%	7,69%	13,33%	9,52%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	59,09	53,85
2019	33,33	25,00
2020	53,85	57,14
2021	46,67	42,86
2022	42,86	44,44
2023	33,33	25,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

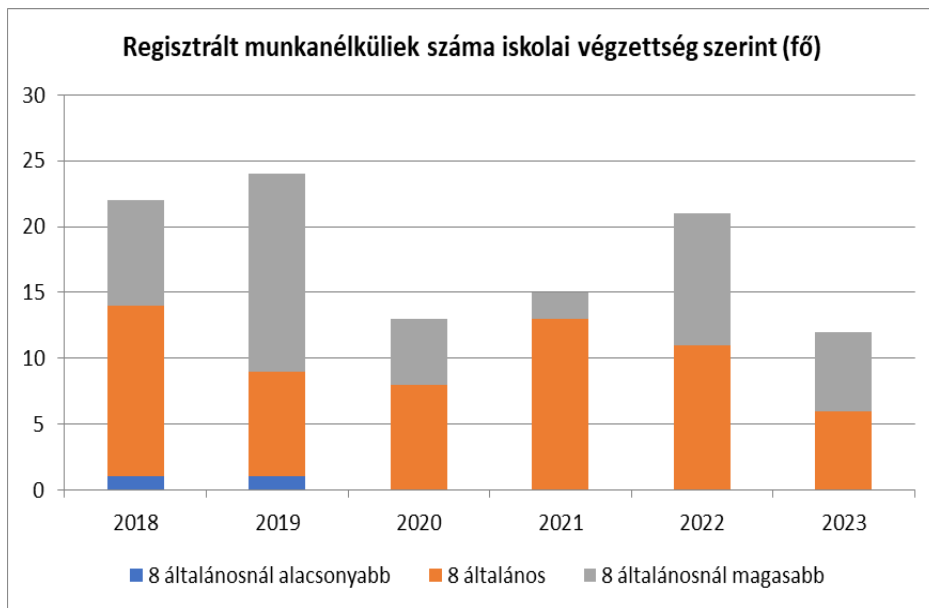
A településen lényegében kevés olyan foglalkoztató van, aki az alacsony képzettségű mind férfi mind női munkaerőt felszívna. A környékbeli elsősorban erdőgazdálkodással foglalkozó vállalkozások idényszerűen, alkalmi jelleggel foglalkoztatják alacsony iskolai végzettségű lakosokat.

Jellemző még a napszámos munkák elvállalása a településen belül, illetve idényszerűen a gyűjtögető idénymunkák vállalása, mint például: bodza, csiga, gomba gyűjtése, felvásárlóknak való értékesítése.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	22	1	4,55%	13	59,09%	8	36,36%
2019	24	1	4,17%	8	33,33%	15	62,50%
2020	13	0	0,00%	8	61,54%	5	38,46%
2021	15	0	0,00%	13	86,67%	2	13,33%
2022	21	0	0,00%	11	52,38%	10	47,62%
2023	12	0	0,00%	6	50,00%	6	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

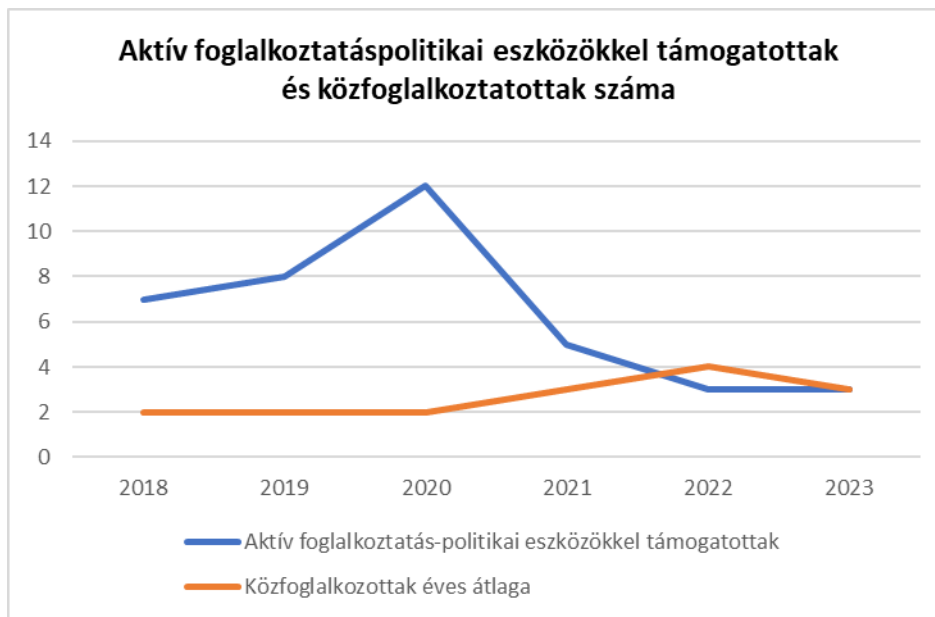
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat vezetősége mindig is igyekezett a lehetőségeket kiaknázva alkalmazni közfoglalkoztatás keretében helyi lakosokat. Éveken keresztül sikerült így megoldani a rendelők takarítását, a zöldterületek kötelező rendben tartását, a közterületi műtárgyak: buszmegállók, kerítések állagmegóvását, karbantartását.

A foglalkoztatás rövideje miatt nem hozza a tőle elvárt esély emelkedését, visszakerülést a tényleges munkaerőpiacra, de mindenképpen fontos szerepe lehetne a közfoglalkoztatásnak a helyben élő, kisgyermekes, és képzetlenebb munkaerő foglalkoztatásában.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	7	2
2019	8	2
2020	12	2
2021	5	3
2022	3	4
2023	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A település rendezésiterve, fejlesztési koncepciója vállalkozásra alkalmas területeket meghatároz, több ipari, gazdasági lehatárolás is van, ennek ellenére a vállalkozások száma nem nő, mely természetesen összhangban van a világ gazdasági helyzetének stagnálásával is.

Az önkormányzat vezetésének nincs tudomása jelentősebb beruházás tervezett megvalósításáról, lassan 10 éve a volt bányá területének hasznosítása is várat magára.

Potenciális munkalehetőség, mint fentebb már említettük inkább a képzetlenebb munkaerő számára idény- jelleggel adott. Jelentősebb számú munkáltatók Mórón találhatóak, bár ott is elsősorban a betanított többműszakos munkarendben keresnek főleg női munkaerőt.

A multi vállalatok a balinkai lakosok ingáztatását vállalják, biztosítják, de mint már említettük, helyben nem megoldott a kisgyermek elhelyezésének lehetősége.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Nincs a településen az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program.

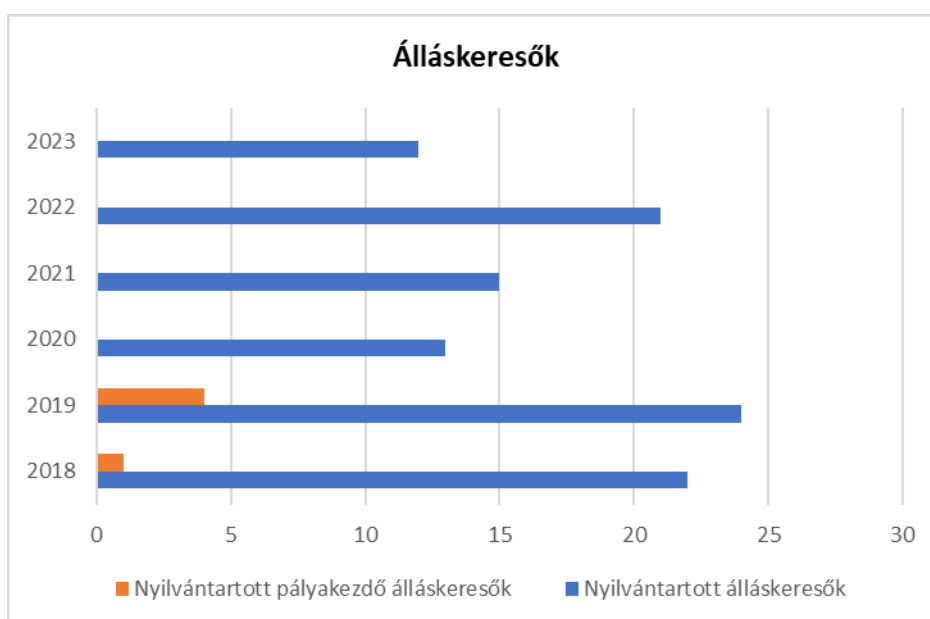
A fiatalok helyben történő foglalkoztatásának, oktatásának lehetősége szinte nulla. Oktatás a körzetközponti városban Mórón lehetséges, illetve a távolságban messzebb lévő megyeszékhelyen Székesfehérváron. A családok elszegényedése miatt jellemző, hogy a fiatalok a távolabb található, oktatási intézményekbe el sem jutnak, tanulmányaikat a lakóhelyükhöz közelebb végzik, főleg azok, akik rosszabb eredményt értek el általános iskolai tanulmányaik során.

Továbbtanulását támogatta az önkormányzat az Arany János Programban.

A 2003-ban elfogadott felsőoktatásban tanuló diákok ösztöndíj támogatását a Képviselő-testület 2011-ben határozatlan időre felfüggesztette.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	22	1
2019	24	4
2020	13	0
2021	15	0
2022	21	0
2023	12	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Balinkán nincs lehetőség a felnőttképzésben való részvételre. Még évekkel ezelőtt a Német Nemzetiségi Önkormányzat kezdeményezett a lakosok számára ingyenes német nyelvi oktatást, de a kezdeti lendület után a tanfolyamot az érdektelenség miatt megszüntették.

A településhez legközelebb Bodajkon a Hang-Szintér Művészeti iskolában lenne lehetőség felnőttoktatásban való részvételre, ahol elsősorban érettségi bizonyítványt lehet szerezni.

A munkaerőpiacra való sikeres kijutással kapcsolatos helyben szervezett továbbképzés, tanfolyam egyedül a vármegyeszékhelyen Székesfehérváron vagy Mórón érhető el.

Helyi foglalkoztatási programok, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés helyben nem biztosított, munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szolgáltatások nincsenek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal.

A településen élő roma származású ember többsége nyugdíjas, az aktív korúak közül többen is dolgoznak, vagy háztartásbeliek. A munkaügyi szervezetek, illetve az önkormányzati rendszerben regisztrált romák száma alacsony. Az ő foglalkoztatásukat a közmunkaprogramban tudjuk biztosítani. Szakképzetlenségük miatt nincs lehetőség arra, hogy az önkormányzat saját fenntartású intézményében foglalkoztassuk őket. Sajnos ez igaz az azon aktív korú közfoglalkoztatásban részt vevő nem roma származásúakra is.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.²

„A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt,

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”³

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Nincs információnk, tudomásunk arról, hogy a községben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés lenne, lett volna, már csak azért sem mert jelentős számú alkalmazottat foglalkoztató vállalkozás nincs, a közfoglalkoztatás keretében pedig minden arra jogosultat foglalkoztatunk kell. Az egyik roma származású lakónk nem olyan régen kezdeményezte születési nevének módosítását, indokolva ezt azzal, hogy az álláskeresőkor már neve alapján se kerüljön hátrányos helyzetbe, mert tapasztalt már

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A bánya bezárását követő mintegy 7-8 évig az önkormányzat szociális támogatása nagyon méltányos és nagylelkű volt. Több ellátást is alanyi jogon biztosított az itt élőknek, ezzel is segítve a kisgyermekes családok anyagi lehetőségeit, esélyt teremtve a szerényebb életkörülmények

³ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/dizskriminacioafoglalk.htm>

között élőknek. Tankönyvtámogatás (eleinte az összes gyermek tankönyvét az önkormányzat fizette meg, még 2012-ben is 50 % támogatást kaptak az általános iskolába járó gyerekek).

Az egyes szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján a település az alábbi szociális ellátásokat nyújtja.

- Lakásfenntartási támogatás:

A szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a és a szemétszállítás díjához.

- Közgyógyellátás (méltányossági alapon):

Szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén biztosított hozzájárulás. A táblázat adatai a felsorolt évek vonatkozásában az összes megállapított jogosultságot tartalmazza.

- Egyszeri átmeneti segély:

A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározott átmeneti segélyt nyújt.

Az idő előre haladtával az önkormányzat csökkentette az átmeneti segélyezés keretét is, ez azt jelenti, hogy míg korábban lehetett kérni kamatmentes kölcsönt, addig ma már erre nincs lehetőség. Az átmeneti segély is kezdi elveszíteni azt a funkcióját, melyért létre hozták.

- Temetési segély:

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott feltételek szerint temetési segélyt állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

A temetési segély megállapítása esetében nagyon humánus volt a testület, mert olyan magas egy főre jutó keretösszeget állapított meg a jogosultsági határnál, melyben biztosan mindenki belefér. Ez a jogosultsági határ egyébként: 2.850.000,-Ft/fő.

A temetési segélyek éves száma átlagosan 2-3 db

- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély):

Hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, annak a személynek, akinek saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított (egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs), és keresőtevékenységet nem folytat.

Nyújtható foglalkoztatást helyettesítő támogatás, vagy rendszeres szociális segély formájában. Egy családban azonban egyidejűleg csak egy személy jogosult, kivétel, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra az a személy jogosult:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött.

Rendszeres szociális segélyre az a személy jogosult, aki:

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokat az 1991. évi IV. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény tartalmazza.

Ennek alapján az alábbi munkanélküliségi támogatások léteznek.

- Álláskeresői járadék:

Az ellátásra az a személy jogosult, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
- tevékenységet sem folytat, és

- munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és
- számára az illetékes munkaügyi központ kirendeltsége sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

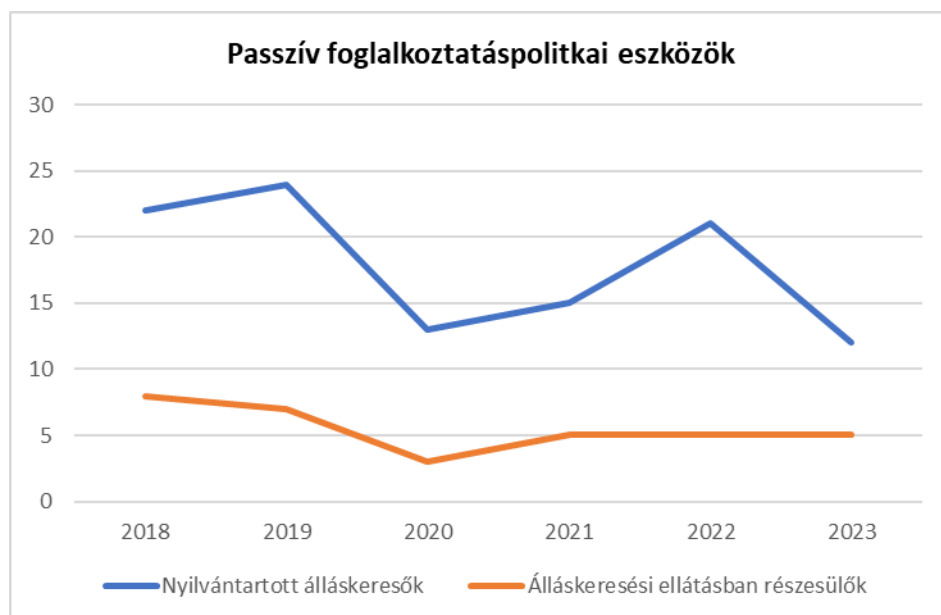
Jogosultsági idő: amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban töltött, vagy egyéni illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

- Nyugdíj előtti álláskeresői segély

Nyugdíj előtti álláskeresői segélyben az részesülhet, aki

- álláskereső
- munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani,
- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerez jogosultságot, és
- az álláskeresői járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtt ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.
- **Munkaerő-piaci szolgáltatások**
- Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.
- Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:
 - a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
 - b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
 - c) munkaközvetítés.
- **Álláskeresői támogatása**
- A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.
- A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.
- Az **álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.
- A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató
- Az álláskeresői ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresői járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

- Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresői támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.
- Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

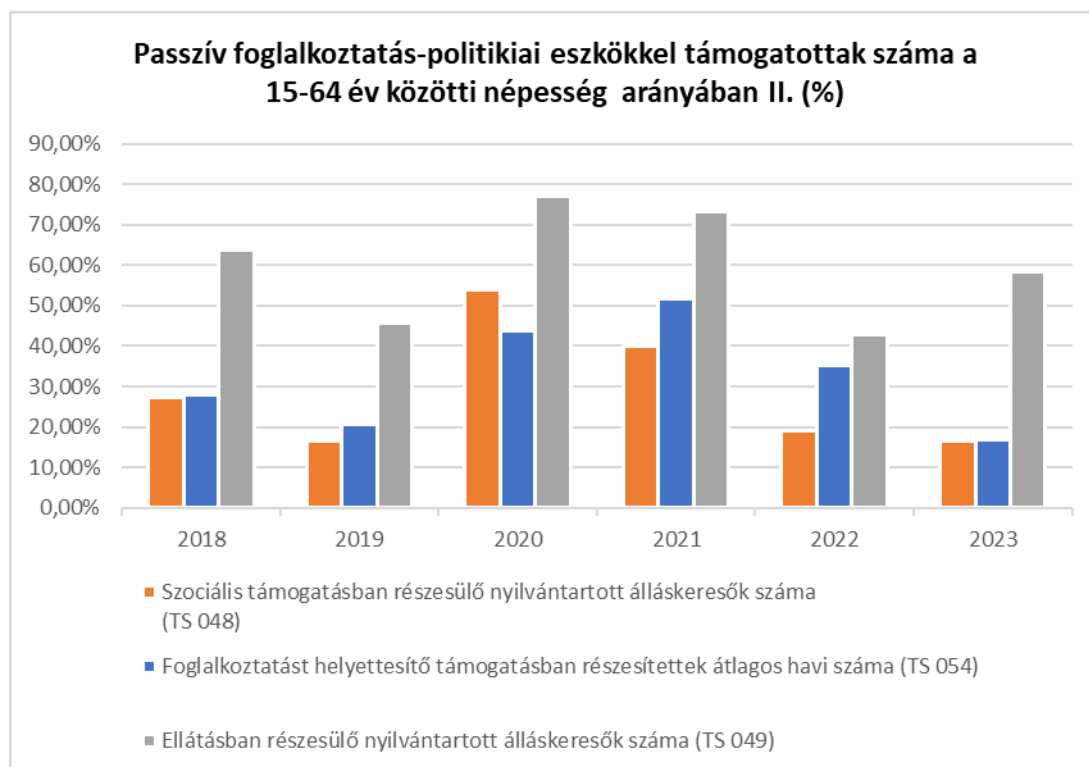
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	22	3,81%	8	36,36%
2019	24	4,22%	7	29,17%
2020	13	2,30%	3	23,08%
2021	15	2,70%	5	33,33%
2022	21	3,65%	5	23,81%
2023	12	2,04%	5	41,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

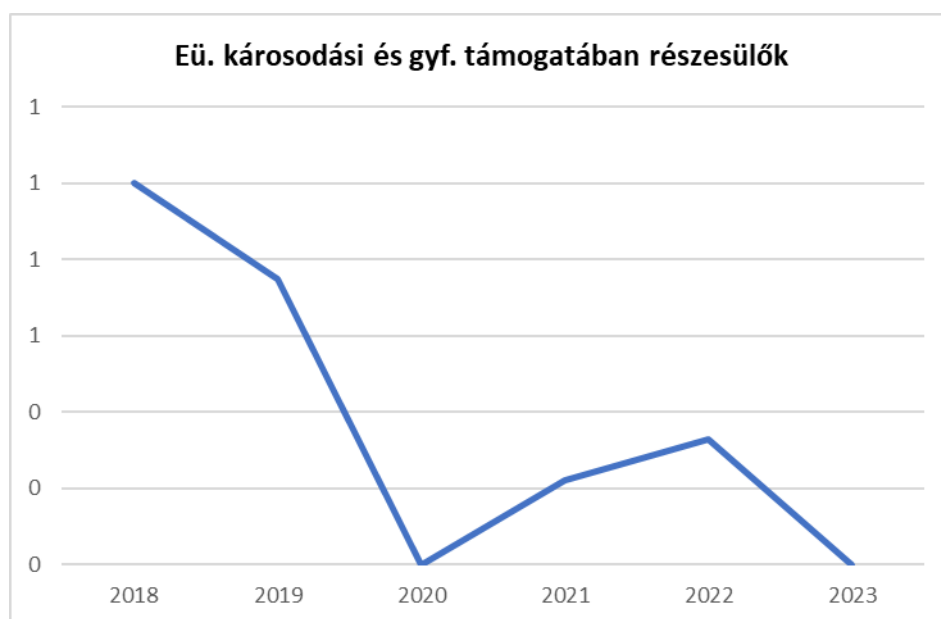
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	6	27,27%	6	27,86%	14	63,64%
2019	4	16,67%	5	20,71%	11	45,83%
2020	7	53,85%	6	43,77%	10	76,92%
2021	6	40,00%	8	51,80%	11	73,33%
2022	4	19,05%	7	35,33%	9	42,86%
2023	2	16,67%	2	17,00%	7	58,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	1
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

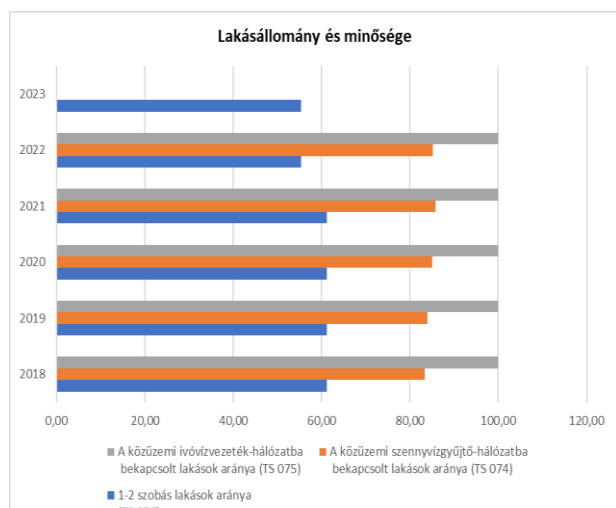
A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiq viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	379	0	0,00	61,21	83,38	100,00
2019	379	0	0,00	61,21	83,91	100,00
2020	379	0	0,00	61,21	84,96	100,00
2021	379	0	0,00	61,21	85,75	100,00
2022	385	0	0,00	55,32	85,19	100,00
2023	385	0	0,00	55,32	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat lakás-állománya elsősorban a korábbi szolgálati lakásokból áll. Jelenleg Balinka községrészben 2 ilyen ingatlan található, melyből egyet bérelnek, a bérlő korábban szolgálati lakásként használta az ingatlant. A másik lakás, ami az úgynevezett orvos-lakás, kisebb időközöket leszámítva, nincs hasznosítva, ennek legfőbb oka a lakás nagysága, és az, hogy a lakásban csak gázzal való fűtési lehetőség van, ami ma már nagy költségeket jelent.

Mecsér községrészben szintén két kisebb méretű korábbi szolgálati lakás található. Az egyikben van bérlő, a másik eladásáról már korábban döntött a testület.

A településen sok az üres, eladó ingatlan, számuk közel 10-14 db között mozog. Ezek közül az ingatlanok közül az örökösök csak viszonylag keveset hasznosítanak bérlakásként. Ennek talán oka lehet, hogy nincs fizetőképessé, megbízható bérlő.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	379	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	379	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	379	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	379	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	385	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	385	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs szociális bérlakása, szükséglakása

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN

Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

1. a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
3. megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
4. lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
5. biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
6. elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
7. kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek. Ld. erről továbbá a 3.5. a) pontban foglaltakat.

Az önkormányzatnak több kisebb ingatlana is van melyek kereskedelmi célra vannak hasznosítva.

e) lakhatást segítő támogatások

Sajnos továbbra is múlt időben kell beszélni a lakhatást segítő támogatásokról, mert az állami normatív lakáscélú, és a rendkívüli települési támogatásokon kívül az önkormányzat nem ad anyagi támogatást a lakosoknak.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	10
2019	n.a.	4
2020	n.a.	37
2021	n.a.	47
2022	n.a.	52
2023	n.a.	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az adósságcsökkentési támogatást Balinka község Önkormányzata nem vezette be. Nincs pontos kimutatásunk, a lakosság eladósodottságával, a tartozások összecsúszásával kapcsolatban.

Éves szinten 2-3 ingatlanárverésre is sor kerülne, ha lenne érdeklődő a lakásokra, ingatlanokra. Általában az árverés iránti érdektelenség az, ami miatt az adósoknak nem kell ingatlanaikat elhagyniuk.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település bemutatásánál már jeleztük, hogy Balinka 3 belterületi részből, ebből 2-ben él a lakosok 95 %-a, és 3 külterületi részből áll. A régen külterületi, de mára már belterületi lakott helyek a Készenléti, vagy más néven a Bányatelep, itt 2 db 8 lakásos társasház található. A bánya fénykorában az igazgatók és vezető beosztású bányászok laktak itt. Ez a külterületi rész összközműves, mert víz, gáz, villany és önálló szennyvíztisztítójuk is van.

A másik külterületi lakott rész a volt MÁV lakótelep, itt korábban az állami vasútnál dolgozók laktak, ma már inkább szerényebb körülmények között élők laknak. Itt csak víz és villany érhető el.

Mecsér községrésznek a Zirci alsó részén található lakások jelenleg is külterületi helyrajzi számon vannak nyilvántartva, lényegében tehát külterületi ingatlanok, bár ezekben a lakásokban is minden közmű megtalálható. Ennek a területnek a belterületbe történő vonását a jelenleg hatályos rendezési tervünk tartalmazza. A külterületi részekben élőknek a közösségi közlekedéshez való hozzáférése jónak mondható, mert a buszmegálló a lakásoktól mintegy 3-400 méterre található.

A Kisgyóni belterületi rész esetében már távolabb található a buszmegálló kb. 2 km távolságban, és az is Bakonycsérnye közigazgatási területén.

A község 3. belterületi állandó lakosokkal rendelkező része az ún. Kisgyónbányai rész, aminek elsősorban turisztikai funkciói vannak, szám szerint 13 db kulcsosházzal, víz és villanyvételi lehetőséggel. A telepet elsősorban a bakancsos turisták, kirándulók kedvelik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A HEP korábbi részénél, egészen pontosan a 3. pontnál már szóltunk a községben élő romák számáról és arról, hogy ők nem külön telepen, vagy szegregátumban élnek, hanem a többi nem roma lakossal együtt a belterületi ingatlanokban. Az előző fejezetnél felsorolt külterületi lakott ingatlanok egyikében sem él roma származású személy.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); Nem releváns településünkön.
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya; Nem releváns településünkön.
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: Nem releváns településünkön.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

2009 februárja óta ismét van Balinkán önálló házi orvosunk, mert közel 2 évig csak helyettes házi orvos vállalta a balinkai betegek gyógyítását. A 2 éves állandó orvos nélküli időszakban sokan elvitték „kártyájukat” a helyettesítő, vagy korábban a praxisban dolgozó házi orvos után.

Szakellátás egyre csökkenő szakosítással Móron a körzetközpontban némely ellátás esetében beutalóval történik. Megjegyzem, hogy az első móri autóbuszos járat 05.06. kor indul.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	35	2,00
2019	1	0	0	0	38	0,00
2020	1	0	0	0	32	0,00
2021	1	0	0	0	27	0,00
2022	1	0	0	0	29	0,00
2023	1	0	0	0	3	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az orvosi, védőnői kötelező szűréseken, illetve az ÁNTSZ által szervezett éves rendszeres mammográfiai szűrésen kívül más szűrőprogramokra nincs lehetőség, senki nem kezdeményezi, szervezi. A nem kötelező szűrőprogramok elsősorban – bár egyre szűkülő kínálattal – Móron a körzetközpontban, és többségében Székesfehérváron érhető el.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ismét a múlttal kezdem, a bánya fénykorában a bánya területén önálló rehabilitációs ellátás és kezelések voltak – elsősorban a bányászoknak – elérhetőek.

Ma a településen nincs rehabilitációs ellátás, csak a szomszédos Móron, vagy a távolabb fekvő, orvosi beutalás után elérhető vármegyeközpontban.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A községben nincs mód és lehetőség a közétkeztetésre, nincs önkormányzati óvodai vagy iskolai konyha. A szociális étkeztetést a szomszédos településen található vállalkozó által biztosított.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Balinkán nincs működő focicsapat, akik akár megyei szinten fociznának. A művelődési házban a kultúros szokott szervezni kis helyigényű sportprogramokat, amelyek mindenki számára elérhetőek, térben és időben, anyagi hozzájárulás nélkül.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodások közül az étkeztetés és a házi segítségnyújtás megoldott. 1 ember veszi igénybe Balinkán a házi segítségnyújtást, és 27 fő étkezik.

f) drogprevenciós szolgáltatások;

Nem releváns.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információnk, adatunk hátrányos megkülönböztetésről a szolgáltatások biztosításakor. A mozgásában korlátozott idős embereknek az étkeztetést házhoz szállítással tudjuk biztosítani.

h) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül:

Nem releváns.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet, akárcsak a falu kettéosztott. Két művelődési ház van, a személyi és anyagi feltételek miatt ma már csak 1, nem szakirányú végzettségű kultúros tevékenykedik, mindkét község részben.

A közösségi élet egyértelmű színterei a művelődési házak. Mind befogadóképességét, mind technikai felszereltségét tekintve. Mindkét kultúrházban van internet hozzáférés, számítógép, nyomtató. A könyvtárak közel 6.000 könyvvel rendelkeznek, a szépirodalomtól a szakácskönyvekig és az ismeretterjesztő könyvekig.

A kultúros elsősorban az ifjabb korosztályt igyekszik összefogni, játszóházak, kirándulások, sportversenyek, illetve nevesebb ünnepekre való készülődéssel és műsorokkal.

Közösség élet fórumai: egy pályázat által nyert eszközök segítségével informatikai gyakorló délutánokat tudunk tartani különböző célcsoportoknak.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat szokott tartani – az egyre fogyó, és a kultúrát még ismerő – sváb embereknek hagyományörző összejevetelt évente 1 alkalommal.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	143	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Közmeghallgatások alkalmával vagy korábban 1-1 falunap alkalmával is jól látszik a két településrész közötti különbség. Míg a balinkai, hagyományos sváb településrészen az emberek zárkózottabbak, kevesebben mennek el 1-1 rendezvényre, nehezebb összefogni a lakosságot, addig a mecséri község részben mobilabbak, jobban összehívhatók és összefoghatók az emberek.

Etnikai konfliktusról egyik településrészen sem lehet beszélni.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Ahogy az előző pontnál írtam a szolidaritás Mecséren jobban észlelhető, igazából itt a bányászkolónia kialakítása során sok idegenből jött létre a településrészlakossága míg Balinkán inkább a zárt, hagyományait és szokásait, nyelvüket őrző svábok élnek. Dolgozni a svábok tudnak és szeretnek, a balinkai településrészen szívesen dolgoztak is, de a Mecsérre történő átsegítés már nem jellemző. Önkéntes faluszépítő munkát mindkét településrészen végeznek, végeztek az emberek, egy jó cél érdekében munkára hívhatók az emberek.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs róla információnk.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Évente közös szeméthyűjtést szerveznek a helyi lakók, ami egy közös vacsorával zárul.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen eddig még nem működött roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-Alacsony iskolázottság	-Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel támogatása
	-kézségfejlesztés
- Munkanélküliség	-Start munkaprogram
-Idénymunka és illegális, nem bejelentett foglalkoztatás	- Vállalkozók tájékoztatása
-Nincs cigány kisebbségi önkormányzat, illetve nincs képviselő a helyi testületben	- Segítségnyújtás a kisebbségi önkormányzat létrehozásában, helyi képviselő választásnál, az érdekérvényesítés erősítése érdekében
-Igazából nem jellemző probléma a roma lakosság beilleszkedése	- Közösségi programokban való részvétel ösztönzése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az alábbi tábla adataiból jól látszik, hogy a 14 éven aluli lakosság száma is csökken, nincs utánpótlás. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma stagnál, csökken.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni⁴. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)⁵

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

⁴ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt.-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

⁵ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	485	481	966	50,21%	49,79%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			26	2,69%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	71	79	150	7,35%	8,18%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	14	29	1,55%	1,45%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Jelenleg védelembe vett gyermek 1 van, valamint januártól augusztusig még 1 gyermek védelembe volt véve.

A gyermek lakhatási és szociális helyzete átlagosnak mondható. Az apa dolgozik, és a gyermek iskolába járásához szükséges feltételeket megteremtik, sőt igyekeznek a tinédzser elvárásait (számítógép, telefon, divatos ruhák) kielégíteni.

A halmozottan hátrányos gyerekek jelentős része saját tulajdonú ingatlanban él, mely ingatlan felújítására, korszerűsítésére, sokszor az igény hiánya miatt, annak tisztántartására sem jut pénz.

A ház amiben élnek romló állapotúak. Jellemző, hogy akár több generáció is egy fedél alatt él. Általában a családokban 1-2 gyermek van, jellemzőbb a 2. Klasszikus sokgyerekes nagycsalád 2 van a halmozottan hátrányos családok között. Általában ezekben a családokban a szülők együtt élnek, egyedülálló szülő nem is jellemző.

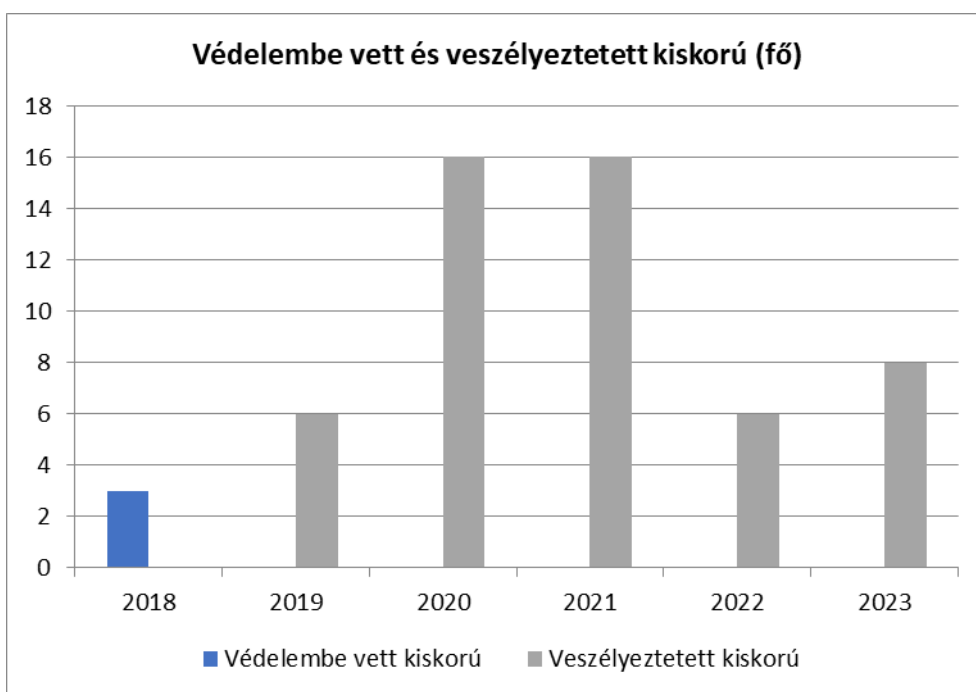
Egészségügyi helyzetükre nézve kirívó adattal, ténnyel nem rendelkezünk. Általánosságban elmondható, hogy az otthoni étkezésünk rendszertelen, és minőségileg is kifogásolható, rendszeres és tápérték szempontjából is kielégítő minőségű ételt inkább csak a közoktatási intézményekben kapnak. Több gyermek tartósan betegnek számít, ők alanyi jogon közgyógyellátásra is jogosultak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak szociális helyzete ismert, kevés jövedelemből élnek ezek a családok, és a kevéske jövedelmüket is rosszul osztják be. A védelembe vétel terén nyugalmi állapot látszik kialakulni. Szerencsére az elmúlt időszakban nem voltak olyan kirívó esetek, amik miatt a védelembe vételt szükségesnek és indokoltnak ítéltük volna meg.

Nagyon jó a kapcsolata az önkormányzatnak a háziorvossal, a védőnővel, az iskolákkal, óvodákkal és a családgondozóval. Úgy érzem, hogy nincs szűk keresztmetszet a rendszerünk, ami miatt egy gyermek veszélyeztetettsége rejtve maradna. Ebben a rendszerben nem látunk hibát, hiányosságot.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	3	0
2019	0	6
2020	0	16
2021	0	16
2022	0	6
2023	0	8

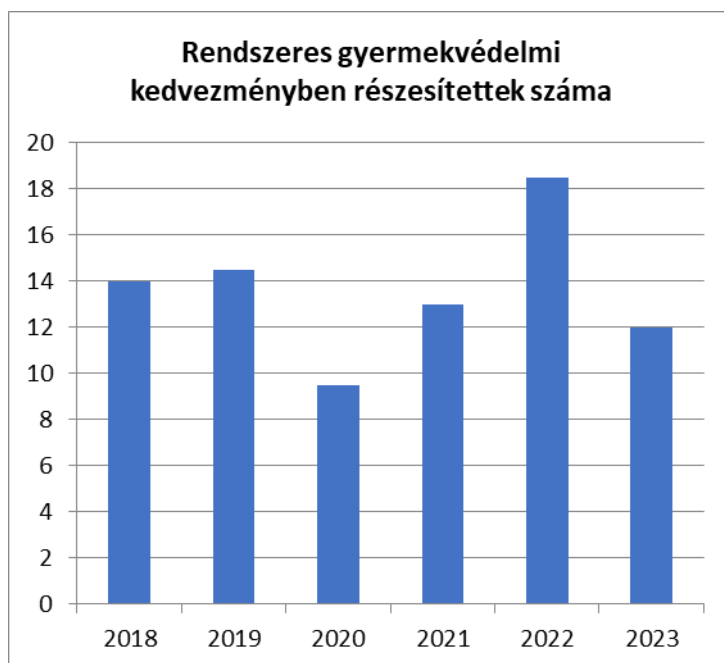
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	14
2019	15
2020	10
2021	13
2022	19
2023	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c)

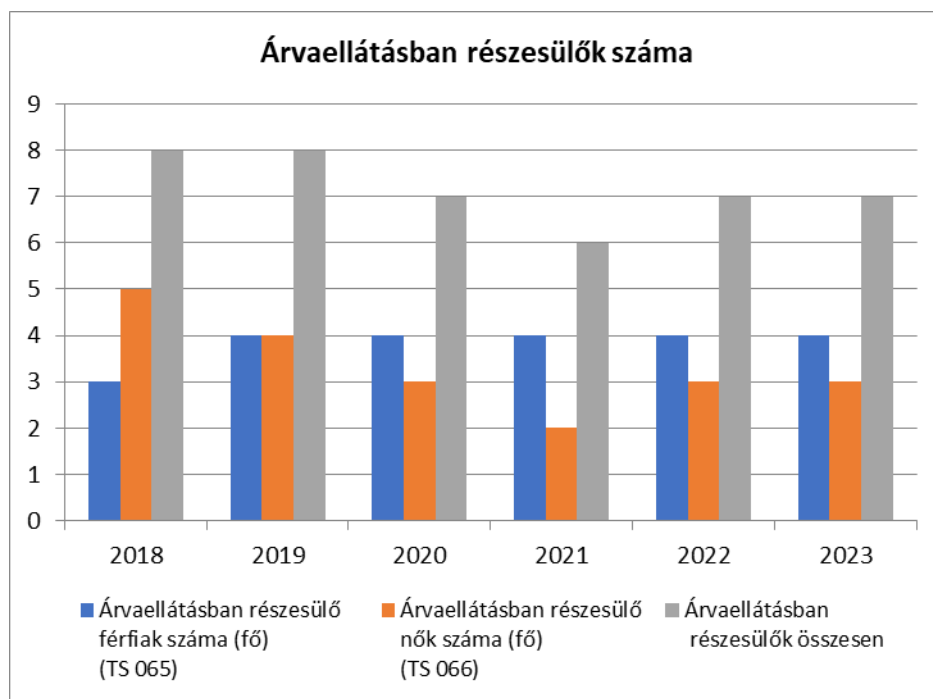
Jól látható, hogy az ellátásra jogosult gyermekek száma csökken. Az ellátásra jogosultaknak ingyen jár a tankönyv és a gyermekétkeztetés 1-8 évfolyamon, a 8. évfolyam után pedig 50 %-os étkezési térítési díj kedvezményre jogosultak. 2012. novemberéig a jogosult gyerekek után a szülők évi 2 alkalommal Erzsébet utalvány és ez évtől kezdve készpénz formában kapták meg.

d) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Nem releváns a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	3	5	8
2019	4	4	8
2020	4	3	7
2021	4	2	6
2022	4	3	7
2023	4	3	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermekétkeztetésben a rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek 100 %-a részesül.

f) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz

Jelenleg 15 ukrán állampolgárságú, és 4 kettős állampolgárságú (magyar-ukrán) gyermek él a településen.

- g) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs információnk.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

Balinka községben nincs szegregált, teletszerű lakókörnyezet, tehát ilyen szempontból hátrányos helyzetű, a gyermekek esélyegyenlőségét rontó tényekről nem lehet beszélni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó

gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2005 januárja óta Balinkán nincs önálló védőnői körzet, előtte 1 főállású védőnő volt, aki egyébként helyben is lakott, majd munkahelyet váltott. Azóta Bakonycsernye községgel közösen van védőnői körzete Balinkának, betöltetlen védőnői státusz nem volt.

A védőnő heti rendszerességgel jár át a községbe, külön védőnői és a háziorvossal együtt tartott tanácsadása is van.

Az önkormányzat mindig is igyekezett támogatni a szolgálatot, az elmúlt esztendő során több készüléket is sikerült pályázati támogatással vásárolni.

A táblázatban került összesítésre évenkénti bontásban az ellátott gyermekek száma, illetve a védőnőre jutó gyermeklétszám.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

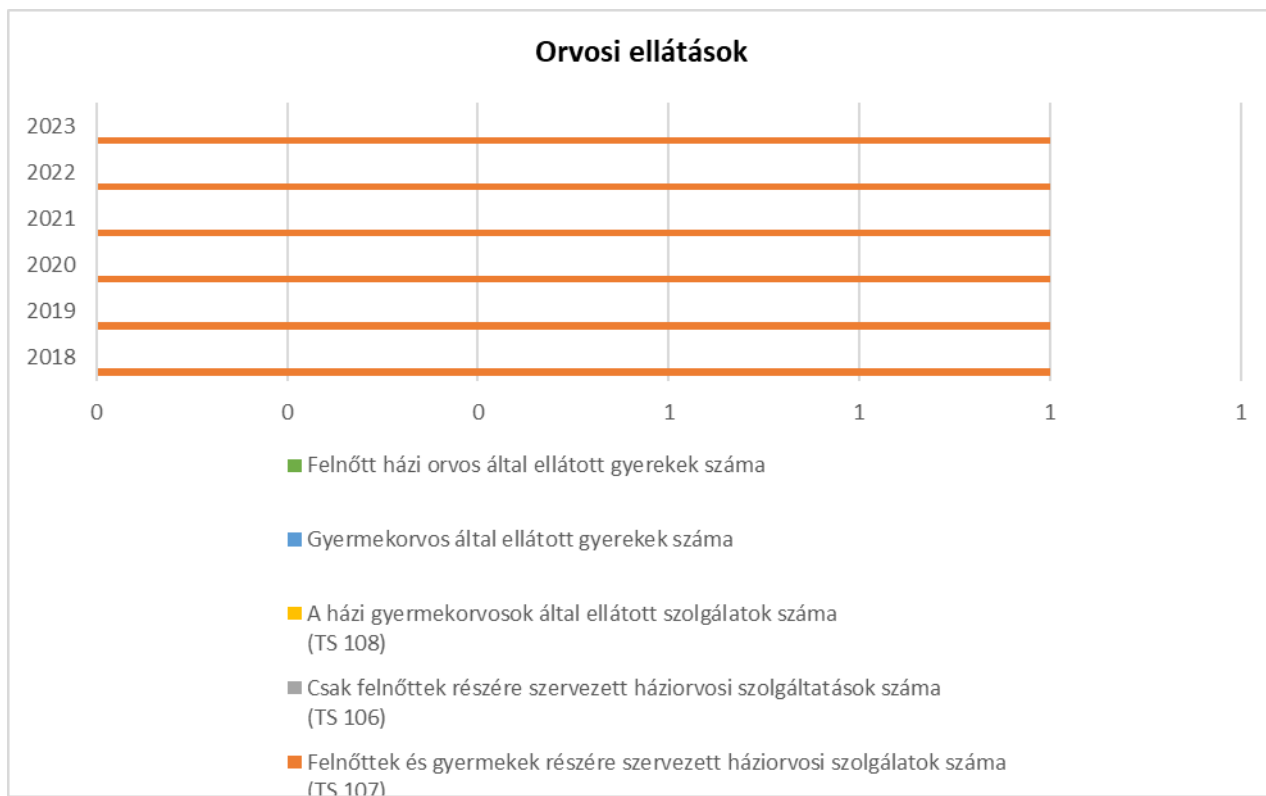
Balinkán nincs külön házi gyermek orvosi körzet, úgynevezett vegyes háziorvosi körzetet működtet az önkormányzat. 2009-óta – két év szünet után – van ismét saját háziorvosa a településnek, előtte csak helyettes házi orvossal tudtuk ellátni a kötelezően biztosítandó alapellátást.

A település kettéosztottsága miatt mindkét településrészen ugyan olyan szinten felszerelt két orvosi rendelő van, a legfontosabb a működéshez előírt minimum eszközökkel, készletekkel. A háziorvos mellett egy asszisztens dolgozik.

Gyermek szakorvosi ellátás kizárólag a megyeszékhelyen, Székesfehérváron érhető el. Mórón egyre csökken a szakorvosi, főleg gyermek szakorvosi ellátások száma. Többségében beutalásos szakrendeléseket vehetnek igénybe a helyiek, a bejárás többségében tömegközlekedéssel megoldott.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Sajnos semmilyen speciális egészségügyi ellátásra, korai fejlesztésre, illetve rehabilitációra nincs helyben lehetőség, csak a háziorvosi beutalással, előre egyeztetett időpontban történő megyei Szent György Kórházban van lehetőség erre.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatályba lépése óta megoldott Balinka községben a gyermekjóléti alapellátás.

Szerencsére a feladatot mindig megfelelő felsőfokú végzettséggel rendelkező családgondozó látta le.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás; Településünkön nem releváns, mivel nincsen bölcsőde.

- f) gyermekvédelem; Gyermekvédelem területen jelenleg csak a törvényben (Gyvt-ben) leírt pénzügyi és jogi lehetőségek adtak csak a településen, illetőleg a jogi lehetőség is csak az elháríthatatlan kárral, életveszéllyel járó ideiglenes elhelyezésre szűkölt. A pénzügyi vonalon is csak a törvényi ellátások érhetőek el, a korábbi nevelési támogatás, melyet 100 %-ban az önkormányzat finanszírozott 10 hónapra adható időszakos ellátás volt, már megszűnt.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások; Krízishelyzetben sajnos semmilyen szolgáltatás nem biztosított helyben, annak ellenére, hogy a Megyei Gyámhivatal több alkalommal jelezte a helyettes szülői ellátás hiányát.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés; Célzott az egészségfejlesztést célzó továbbá szabadidős és szünidős programok egyelőre nem érhetőek el helyben a településen. A művelődés szervező – anyagi lehetőségeihez mérten – sport és szünidős elfoglaltságokat, kirándulásokat szervez, de ezek csak 1-2 napos elfoglaltságok.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei); Lényegében kereskedelmi célú étkezési lehetőség nincs a településen. A gyermekétkeztetés csak és kizárólag az óvodai és iskolai étkezés keretében biztosított vagy szünidei formában.

A tankönyvtámogatással kapcsolatban minden gyermek alanyi jogon megkapja a tankönyvet.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok; Nem releváns.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor; Nincs adatunk, információnk a hátrányos megkülönböztetésről, sőt semmilyen panasz nem érkezett a szülőktől sem a hivatal felé.

Ha és amennyiben a gyermekekkel gond van/volt mindig is jó, intelligens és korrekt kapcsolatainknak köszönhetően az esetlegesen felvetődő gondokat, problémákat tudtuk/tudjuk kezelni.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül: Mint ahogy negatív megkülönböztetés így pozitív megkülönböztetésről sincs információnk. Bár ahogy az előző negatív megkülönböztetésnél a testület segélyezési gyakorlatát kiemelttem, itt is ki kell emelni a testület segélyezési gyakorlatát, ugyanis például a súlyos rákbetegek, vagy a településen élő fogyatékos gyermekekre ellátást kérőket mindig a maximális összeggel támogatták.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a közoktatásra vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását. A jogszabályok és értelmezésük nyújtanak segítséget ahhoz, hogy a HEP ezen fejezetében az önkormányzat elvégezze a szükséges helyzetelemzést.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy

jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az

esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere⁶ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt⁷. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által

⁶ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

⁷ A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevők, ezen belül is a sajátos nevelési igényű tanulók létszám-számításával kapcsolatban ld. a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § (5) bekezdését: "...A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott iskolai tagozaton, osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótól elkülönítetten oktathatóak, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni."

kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei:

A településen nincs sem óvoda, sem iskola. A szomszédos települések iskoláiban, illetve óvodáiban a sajátos nevelésű igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók óvodai és iskolai ellátása megoldott. Az óvodákban és iskolákban biztosított a logopédiai ellátás, a gyógypedagógiai fejlesztési lehetőség.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	5	0
2019	7	0
2020	6	0
2021	10	0
2022	16	0
2023	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskoláktól kapott információk szerint mind Bakonycsernyén, mind Bodajkon az alsó és felső tagozaton is van 1-1 gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező pedagógus, mindkét iskolában megbízotti jogviszonyban lévő logopédust alkalmaznak.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A tipikus hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés a szomszédos települések oktatási intézményeiben nem jellemző, nincs. Egyrészt mert egyik intézménybe sem jár sok roma kisebbséghez tartozó gyermek, másrészt, mint ahogy fentebb már jeleztük, a roma lakosság nem szegregáltan, telepszerűen elkülönülve él, igazából együtt élnek a többségi „nem roma” társadalommal.

A gyermekek értelmi és képességbeli, szocializációs hátránnyal nem rendelkeznek, igazából nem mélyszegénységben élnek.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Visszaulva az előző pontnál leírtakra, a tanulók iskolai eredményessége, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérés nem számottevő.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Ahogy a szöveg alatti táblázat is mutatja, a szünidei étkezésben részesülő gyermekek száma 2018-2023 között jelentősen megnőtt.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	6
2019	n.a.	n.a.	n.a.	8
2020	n.a.	n.a.	n.a.	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	5
2022	n.a.	n.a.	n.a.	13
2023	n.a.	n.a.	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-Gyermekszegénység	- ruha, egyéb használati tárgyak (pl.: mikró, tűzhely, mosógép) játékok, tanszerek cseréjének megszervezése
- Általános és középiskolai hiányzások száma magas	-tájékoztató a szülőknek a hátrányos jogkövetkezményekről -családgondozó szorosabb együttműködése, kapcsolata a közép fokú intézményekkel
- Tanulási, továbbtanulási lehetőség hiánya	-korai fejlesztési lehetőségek -Arany János Tehetség-gondozó Programban való részvétel támogatása -egyéb helyi ösztöndíj, alapítványi támogatások biztosítása -műv. házban az informatikai lehetőségek kihasználása (internet használat) DJP hálózati pont
- Tartós betegség, fogyatékos-ság miatt magas az emelt családi pótlékosok száma	-egészségnapok, felvilágosítások szervezése
- Lakhatási problémák	- bérleti szerződés megkötésének ösztönzése, tájékoztatás jogaikról
- Tájékoztatlanság	-tájékoztató ellátásokról (szoc, egészségügyi) -Otthon melege és hasonló pályázatban való segítség nyújtás -Erzsébet Táborban való részvételhez űrlapok kitöltése
-kulturális, és sport rendezvényekhez való hozzáférés hiánya, közösség építés hiánya	-zenehallgatás, film- kölcsönzési lehetőség megszervezése -mozi filmek vetítése, -vetélkedők megszervezése a felkészítéstől a lebonyolításig -helyi sportvetélkedők megszervezése (helyi, térségi szinten) -kirándulások szervezése -szabadidő szervezett eltöltésének lehetősége
-önértékelés hiánya	-önkéntes pontokon keresztül szakemberek bevonása

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A korábbi fejezetekben már jeleztük, hogy a településen nincs bölcsőde, családi napközi, óvoda, iskola, egyszóval semmilyen szervezett lehetőség a gyermekek napközbeni elhelyezésére.

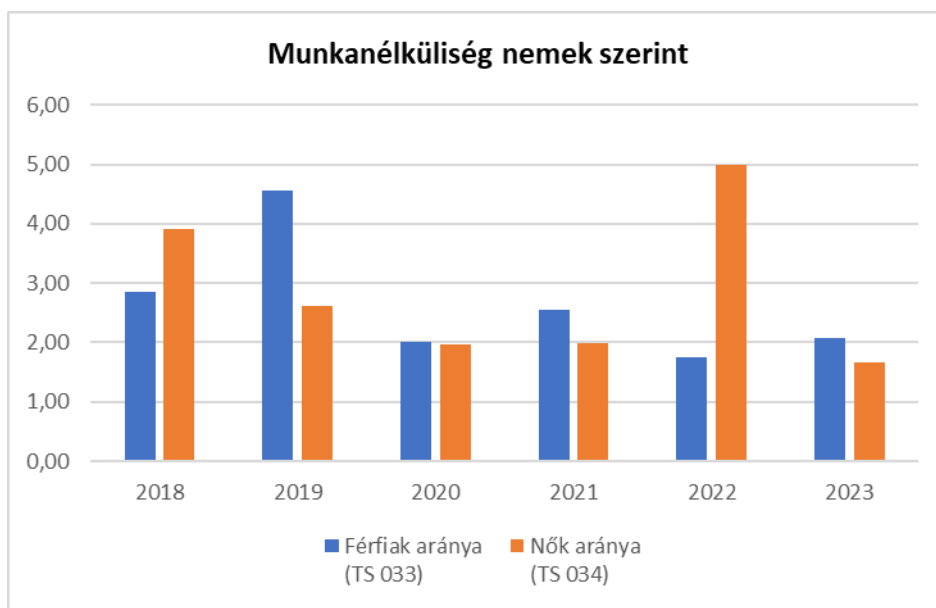
Több szülő is anyagi lehetőségei miatt csak tömegközlekedéssel tud átjutni Bodajkra, illetve a Mecsér községrészből Bakonycsernyére, hogy elkísérje kisebb gyermekét óvodába, vagy iskolába. Ez az anyagiakon kívül sok időt is igénybe vesz, ami miatt az anyáknak állandó reggeli és délutáni elfoglaltságuk van, nehezebben tudnak elhelyezkedni.

A lakosság képzettségét tekintve kevés a diplomás, középfokú iskolai végzettségű, számottevőbb a szakmunkás végzettség, de a munkanélküliek többsége csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az elmúlt pár hónapban ismét megnőtt a kereslet a betanított első sorban női munkaerő iránt. Egyelőre nincs információnk, hogy a regisztrált balinkai női munkavállalók elhelyezkedése sikeres volt-e.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

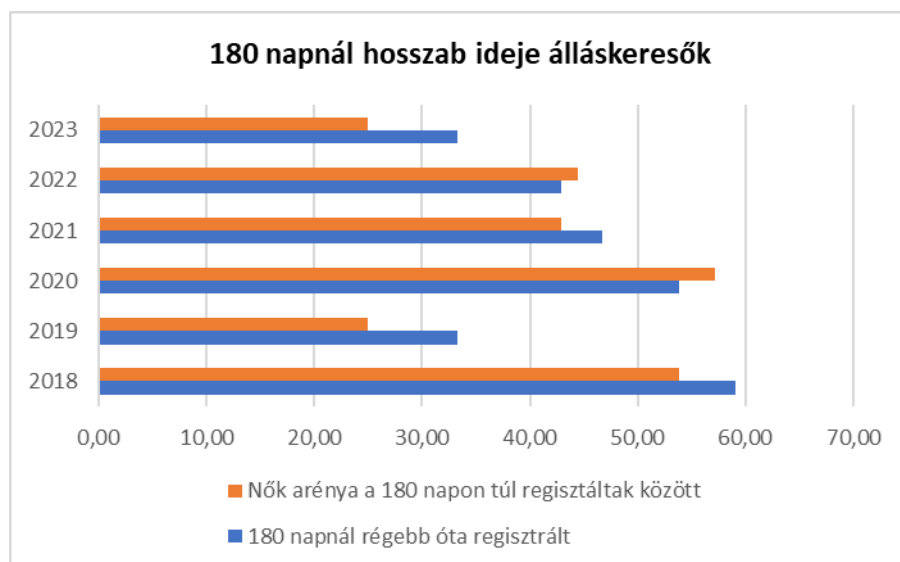
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	2,86	3,9	3,38%
2019	4,56	2,62	3,59%
2020	2	1,96	1,98%
2021	2,56	1,99	2,28%
2022	1,75	5	3,38%
2023	2,08	1,67	1,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

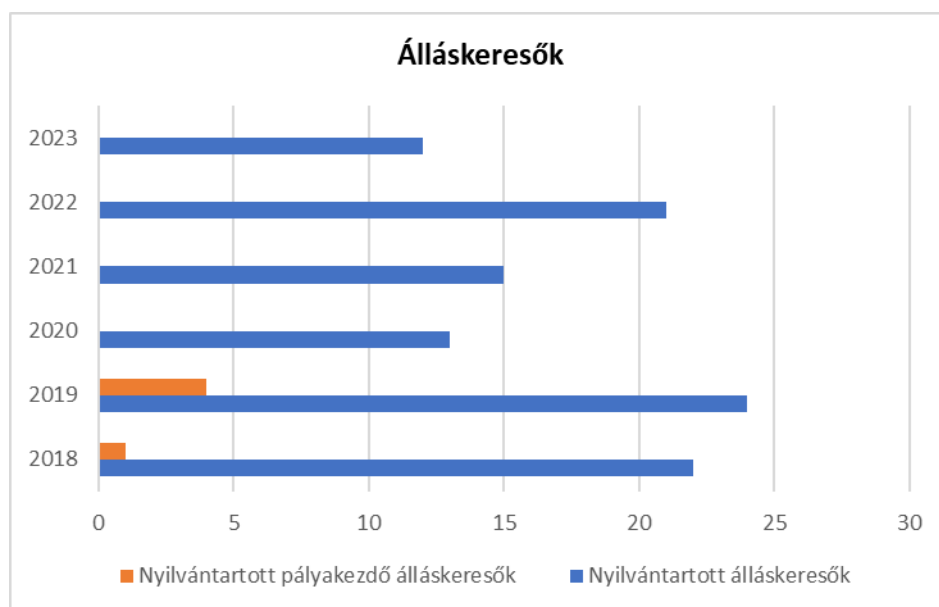
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	59,09	53,85
2019	33,33	25
2020	53,85	57,14
2021	46,67	42,86
2022	42,86	44,44
2023	33,33	25

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	22	1
2019	24	4
2020	13	0
2021	15	0
2022	21	0
2023	12	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban: Igazából nincs a településen a női foglalkoztatást segítő képzés, releváns adatokkal nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: Az a) pontnál már jeleztük az újra megnövekedett elsősorban női betanított munkaerő iránti keresletet, amit abszolút, esélyeket növelő tényezőként említünk meg. E munkalehetőségek hátránya talán az, hogy általában 3 szakos, vagy folyamatos munkabeosztással jár, illetve ingázni kell Mór és Balinka között.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség): Sajnos a multi cégeknél jellemző, hogy nyomott bérekkel foglalkoztatják azokat akik a tényleges termelést végzik, akik a GDP előállítják. A törvényhozók a munkáltatók malmára hajtják a vizet a munkavállalókra nézve kedvezőtlen jogi szabályozással. (30 nap táppénzes állomány után már nem jár időarányosan sem a szabadság, műszakpótlékok csökkentése stb.)

A klasszikus női és férfi munkavállaló közötti bérkülönbségre vonatkozó releváns adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,

- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁸

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Balinka község jelenlegi helyzete és lehetőségei mindenképpen esélycsökkentőek mert sem bölcsőde, sem családi napközi, sem óvoda, sem közintézmény, sőt még jelentős foglalkoztató sincs a településen. Hátrány, hogy nincsenek közintézmények, hátrány, hogy a település több községrészből áll, hátrány, hogy helyben nincs munkalehetőség, a családanyáknak ingázniuk kell, hátrány, hogy az anyák nem családbarát munkahelyen dolgoznak.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

⁸ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés és gyermekgondozás szociális, egészségügyi szempontból a védőnői ellátásra, valamint a háziorvosi ellátásra tekintettel megoldott. Azonban a gyermekgondozással, ellátással kapcsolatos további szakellátások helyben nem elérhetők, sajnos.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

A táblázatban található adatokat a Móri Rendőrkapitányság ügyintézője bocsátotta rendelkezésünkre. Adat talán „nem annyira” sokkoló, bár ez is szomorú.

Sajnos volt már rá példa még 2002-ben, hogy a volt férj, féltékenységből, fényes nappal, a szülői házban lelőtte, megölte volt feleségét Balinkán. A volt férjet elítélték, tudomásunk szerint azóta már börtönbüntetését is letöltötte. 2023-ban Mecséren gyilkossági kísérlet történt: a munkásszállón egy ukrán férfi a párját megkéselte. A nő túlélte, a férfi pedig tudomásunk szerint börtönbüntetését tölti.

A település kicsi, szinte mindenki mindenről tud, de jelenleg nincs hivatalos tudomásunk olyan családi konfliktusról, távoltartásról, ami jelen fejezetben releváns adat lehetne.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Sajnos nincs a településen sem anyaoththon, sem családok átmeneti otthona. A legközelebbi anyaoththon, ahová elsősorban fehérvári állandó lakóhelyű anyákat helyeznek el Székesfehérváron van, illetve Kisbéren és Velencén.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezette vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket

A fiatalokkal foglalkozó, programokat szervező kultúrosunk is nő. A nők szerepvállalását a helyi közéletben, programok szervezésében, lebonyolításában átlagosnak mondhatjuk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az elmúlt 10 évben Balinkán igazából két olyan jelentős kezdeményezés-szerűség történt, illetve nem történt a településen, ami a HEP-ben érintett, tárgyalt csoportok közül kettőt is támogatni, segíteni szeretett volna.

Az első kezdeményezés indítója egy nyugdíjas férfi pedagógus volt, aki egy a település gyermekeiért működő, a hátrányos helyzetű gyermekek élethelyzetén javító, nekik programokat adó, szervező, támogató alapítványt szeretett volna létrehozni. Az alapítvány akkori létrehozásához gyűjtött támogató balinkai lakosokat, azonban ellenszerveződés indult, így az alapítványt senki sem hozta létre. Sajnos.

Másik jó kezdeményezés volt, egy női lakostól, aki az önkormányzat földjeit szerette volna hasznosítani. Fel is vette a kapcsolatot vetőmag-forgalmazó cégekkel, hogy a helyi munkanélkülieknek, segélyezetteknek, munkát, lehetőséget teremtsen, a munkavilágába visszavezetve megélhetést, a településnek némi bevételt szerezzen. Információink szerint azonban a közös munka, a közös földművelés csak 1 évig működött.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
- piacképes végzettség hiánya, iskolázatlanság	- tájékoztatás képzési lehetőségekről (munkaügyi központon keresztül, egyéb tanfolyamok)
- elhelyezkedés nehézsége, rugalmatlanság	-vállalkozók, munkavállalók tájékoztatása a foglalkoztatás ösztönző lehetőségekről -információs táblák elhelyezése az aktuális álláslehetőségekről -önellátás képességének növelése
-elhelyezkedési kényszer hiánya, motiváció hiánya	-életvezetési tanácsok, álláskeresési tréning -változásra motiváló tényezők feltárása
-köz munkában végezhető munkalehetőség kevés, inkább fizikai és férfi munka jellemző	-közösséget építő munkába való bevonás a településen, vagy pl.: önk. intézmények takarítása
- önértékelés hiánya	-önkéntes pontokon keresztül szakemberek bevonása
- családon belüli erőszak	-stressz kezelés -tájékoztatás jogi lehetőségekről (távoltartás, feljelentés lehetősége)
- családok eladósodása	-helyi civilekkel való együttműködés, megtanítani a családokat pl: a földművelés, állattartás lehetőségét, -felkutatni a felvásárlással foglalkozókat (pl: bodza, gyógynövényeseket stb.) -helyi börze megtartása, szervezése -baba-mama klub megszervezése, probléma megoldó beszélgetések szervezése -önellátás képességének növelése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

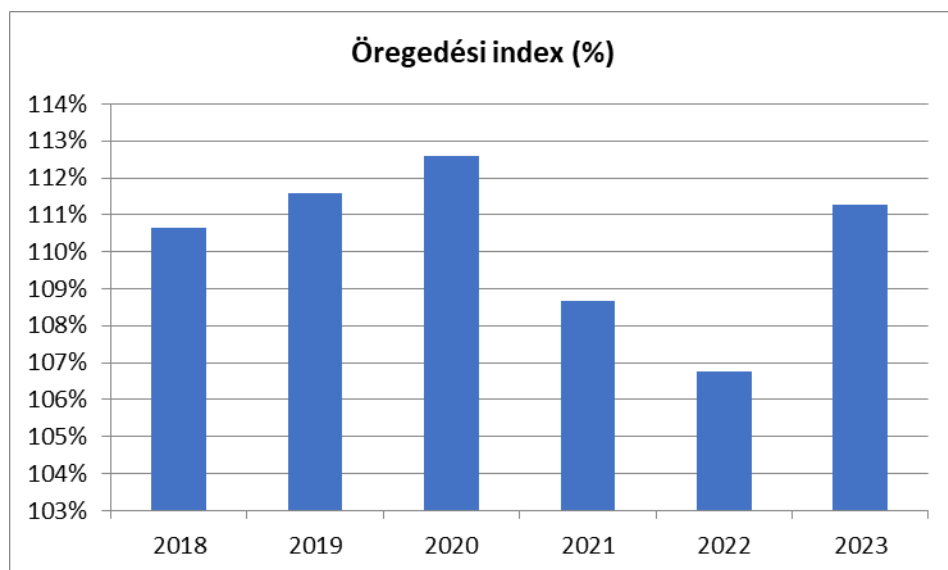
A lakosság korösszetétele az országos átlagtól nem tér el. Az idősök aránya 15-16 %-ra tehető. Az országos átlaghoz hasonlóan a községben a 64 évnél idősebb lakosság többsége nő, jellemző az időskori elmagányosodás.

Az úgynevezett öregedési index a településen is kedvezőtlen irányba indult el. Sajnos kevés gyermek születik, az idősök aránya növekszik.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	156	141	110,64%
2019	154	138	111,59%
2020	161	143	112,59%
2021	163	150	108,67%
2022	158	148	106,76%
2023	158	142	111,27%

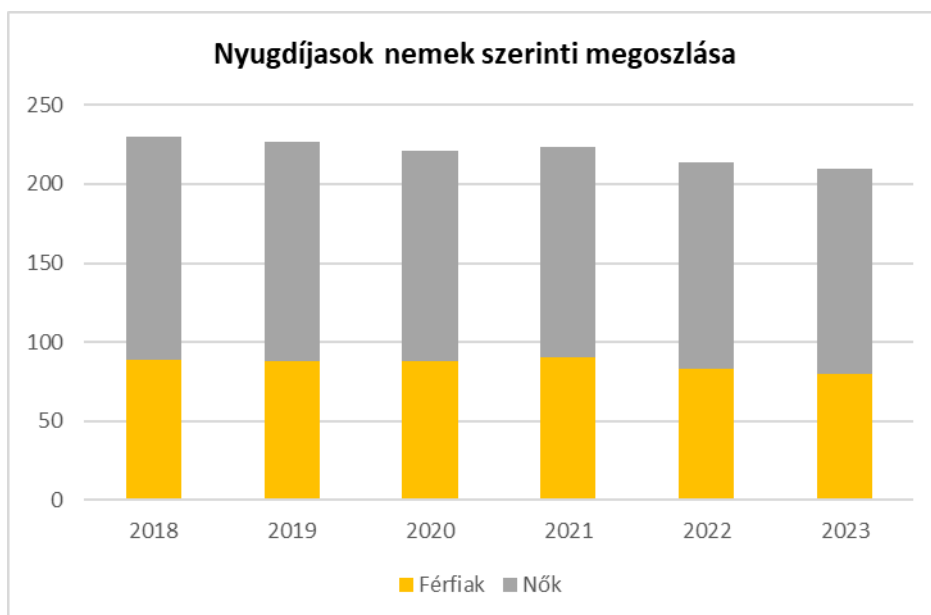
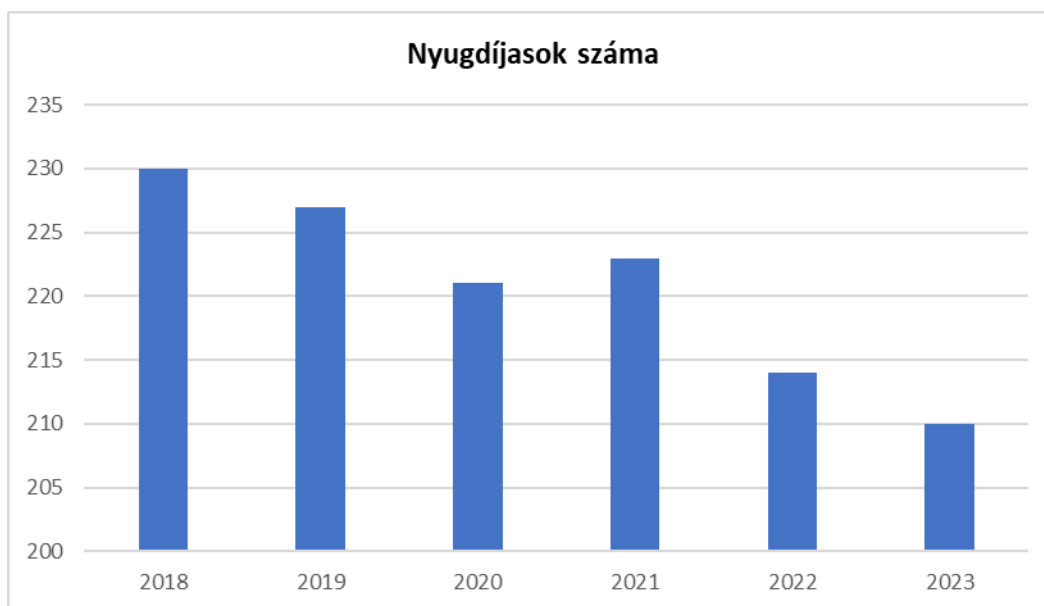
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	89	141	230
2019	88	139	227
2020	88	133	221
2021	90	133	223
2022	83	131	214
2023	80	130	210

Forrás: TeIR, KSH Tstar

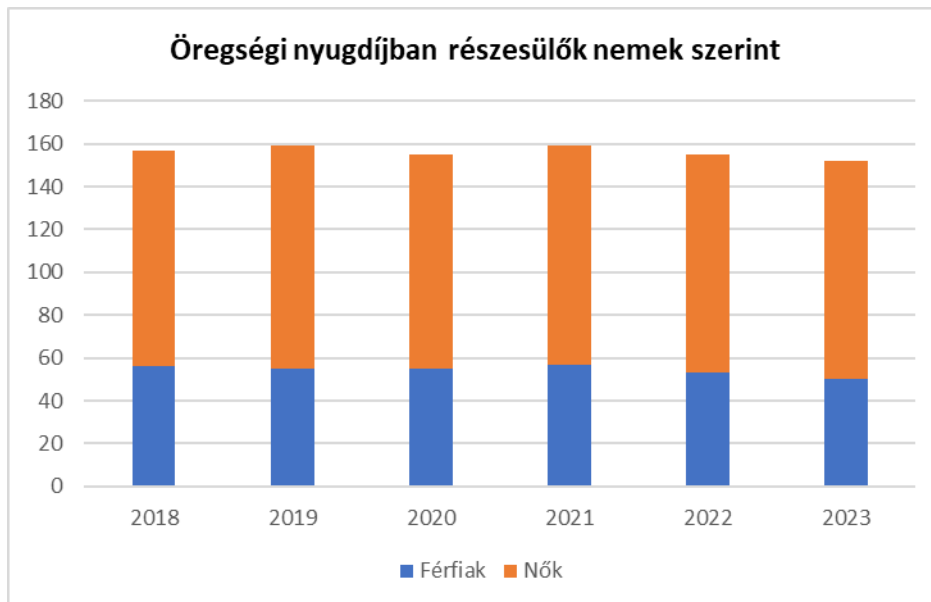
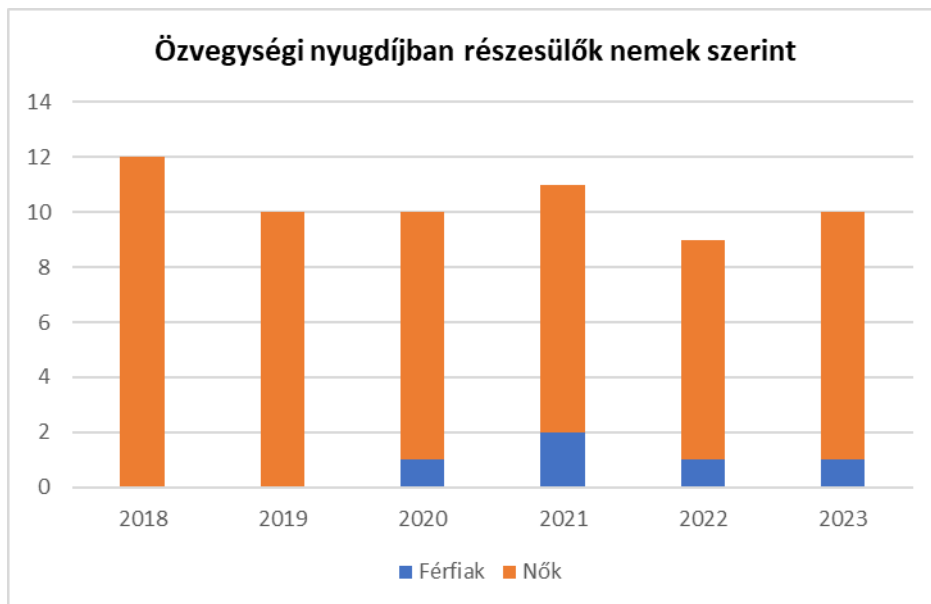

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	12	0	56	101	0	12	0
2019	13	0	55	104	0	10	0
2020	12	0	55	100	1	9	0
2021	11	0	57	102	2	9	0
2022	10	0	53	102	1	8	0
2023	9	0	50	102	1	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkaügyi központ adatai szerint nincs idős regisztrált balinkai munkanélküliük. A korábbi nagy munkáltató a balinkai szénbánya, a település férfi és női lakosságának biztosított az átlagostól eltérő megélhetést. Jellemző volt a balinkai volt bányászfeleségekre, hogy többüknek nem is kellett dolgozniuk, mert egy fizetésből, el tudták tartani a családot a bányászok.

A bányából nyugdíjazott balinkai lakosoknak átlagon felüli jó nyugdíjuk van, megkapva a mai napig a korábbi munkájukkal kapcsolatos kedvezményeket, mint például a villanykedvezményt.

Az önkormányzatnak jelenleg nincsen nyugdíjas, vagy nyugdíjas korú alkalmazottja. Tudomásunk van arról, hogy az aktívabb korú tehát a 70. életévüket még be nem töltött

idősek alkalmi munkát, a nők takarítást, vagy gyermekfelügyeletet, a férfiak pedig villanyszerelési, illetve egyéb más mellékállást vállalnak.

Tekintettel azonban a magasabb nyugdíjakra, jellemzőbb, hogy a nyugdíjba vonulás után inkább a háztáji, illetve a zártkerti ingatlanokban, szőlőkben dolgoznak az emberek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	22	24	13	15	21	12
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	0	0	3	0
	%	4,55%	12,50%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	2	2	3	3	3
	%	13,64%	8,33%	15,38%	20,00%	14,29%	25,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	5	3	2	3	1
	%	18,18%	20,83%	23,08%	13,33%	14,29%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	2	2	2	0	1
	%	9,09%	8,33%	15,38%	13,33%	0,00%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	1	1	2	2	3
	%	13,64%	4,17%	7,69%	13,33%	9,52%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Bár helyi mindenkire kiterjedő felmérést nem készítettünk az idősek körében jelenlegi tanulmányaikról, érdeklődési körükről, nem jellemző az élethosszig tartó tanulás.

Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatására, tekintettel arra is, hogy nincs jelentős munkáltató a környéken, illetve arra, hogy nincs közintézmény a településen nincs lehetősége az önkormányzatnak. A település határában működő táborokban viszont a nyugdíjasok, elsősorban nők szoktak takarítást vállalni.

A településen nincs az idősek foglalkoztatását segítő program.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A munkaügyi központ adatai szerint nincs idős regisztrált balinkai munkanélküliük. A korábbi nagy munkáltató a balinkai szénbánya, a település férfi és női lakosságának biztosított az átlagostól eltérő megélhetést. Jellemző volt a balinkai volt bányászfeleségekre, hogy többüknek nem is kellett dolgozniuk, mert egy fizetésből, el tudták tartani a családot a bányászok.

A bányából nyugdíjazott balinkai lakosoknak átlagon felüli jó nyugdíjuk van, megkapva a mai napig korábbi munkájukkal kapcsolatos kedvezményeket, mint például a villanykedvezményt.

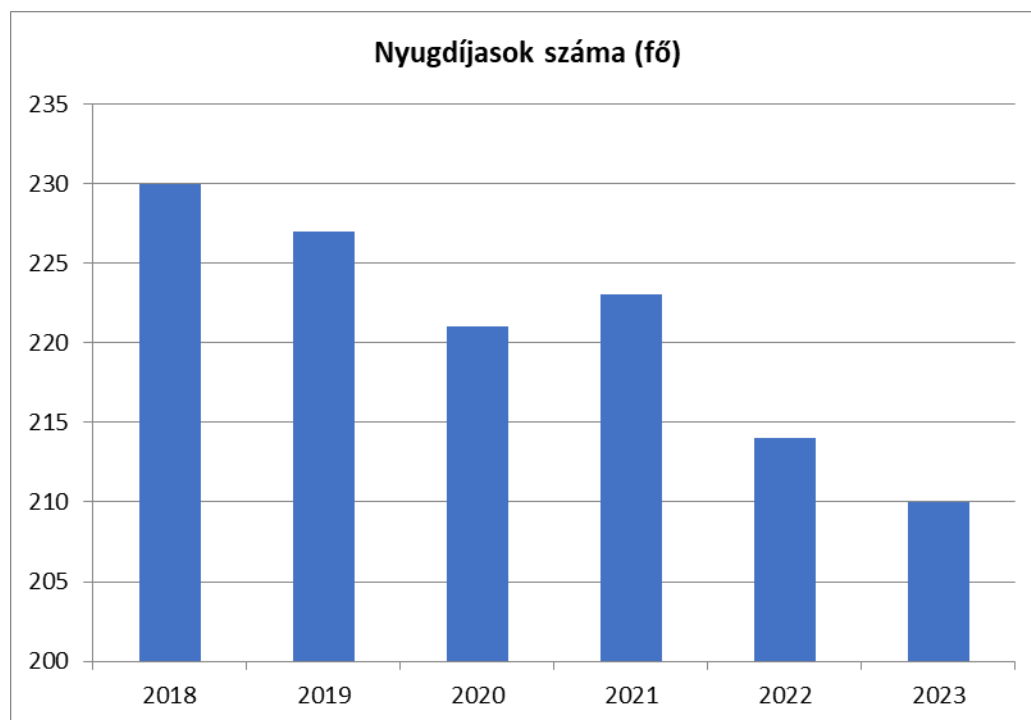
Az önkormányzatnak jelenleg nincsen nyugdíjas, vagy nyugdíjas korú alkalmazottja. Tudomásunk van arról, hogy az aktívabb korú tehát a 70. életévüket még be nem töltött idősök alkalmi munkát, a nők takarítást, vagy gyermekfelügyeletet, a férfiak pedig villanyszerelési, illetve egyéb más mellékállást vállalnak.

Tekintettel azonban a magasabb nyugdíjakra, jellemzőbb, hogy a nyugdíjba vonulás után inkább a háztáji, illetve a zártkerti ingatlanokban, szőlőkben dolgoznak az emberek.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	89	141	230
2019	88	139	227
2020	88	133	221
2021	90	133	223
2022	83	131	214
2023	80	130	210

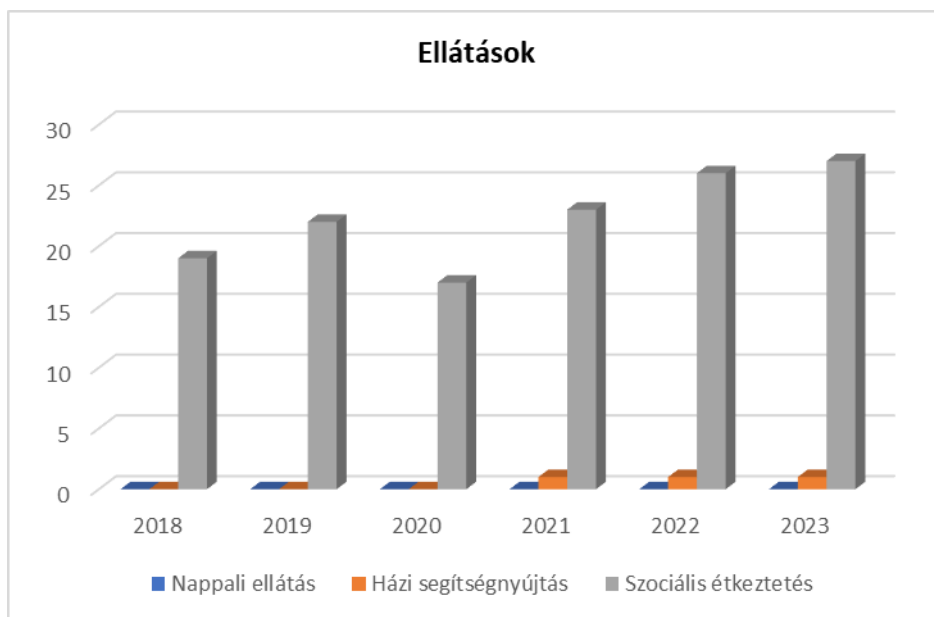
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	156	0	0	19
2019	154	0	0	22
2020	161	0	0	17
2021	163	0	1	23
2022	158	0	1	26
2023	158	0	1	27

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

- c) idősök informatikai jártassága; Telefonos, nem reprezentatív felmérést végeztünk az idősök informatikai jártasságával kapcsolatban. Látható, hogy az informatikát használók száma és jártassága évről – évre kedvező eredményeket mutat.
- d) a generációk közötti programok.: Ilyen programok nincsenek településünkön.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Egyik településrészen sem működik Nyugdíjas Klub. Régen viszont mindkét községrészben működött, és mindkét klub vezetője nő volt. A mecséri klub tagjainak száma nem egészen 40 fő volt az utolsó időkben. Nekik mozgalmasabb volt a klubéletük, lehetőségeik szerint tartották a kapcsolatot a környékbeli klubokkal, főleg a csernyeivel és a móri szervezetekkel, a balinkaiakkal nem kifejezetten.

Évente többször szerveztek bált, kirándulást. Támogatták főleg munkájukkal, sütemények készítésével, személyes megjelenésükkel a kultúros gyereknapi, farsangi és egyéb rendezvényeit.

A balinkai nyugdíjas klub élete, mint említettem nem volt annyira pezsgő, mint a mecséri. Ők inkább kirándulást szerveztek, igaz számuk is kevesebb volt, mint a Mecséren működő klubé.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-bűnözői csoportoknak jobban kiszolgáltatottak koruk, jóhiszeműségük miatt	-tájékoztatás, figyelemfelhívás, polgárőrség bevonása közbiztonság megtartásába -jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- időskori elmagányosodás	-nyugdíjasok körében szervezett foglalkozások: informatikai, egészségmegőrzés, aktív szellemi testi életmód ösztönzése, kézműves, kulturális, zenés-táncos rendezvények stb. -teadélután szervezése, problémák megbeszélése -nyugdíjas üdültetési programban való részvétel megszervezése -idősek nappali ellátásának megszervezése
- önellátási képesség csökken	-házi segítségnyújtás biztosítása, szociális étkeztetés megszervezése, ellátásokról való tájékoztatás -tájékoztatás az intézményi hálózat lehetőségeiről -meglévő képességek szinten tartása
- növekvő egészségügyi problémák	-tájékoztatás az intézményi hálózat lehetőségeiről -szűrőprogramok szervezése

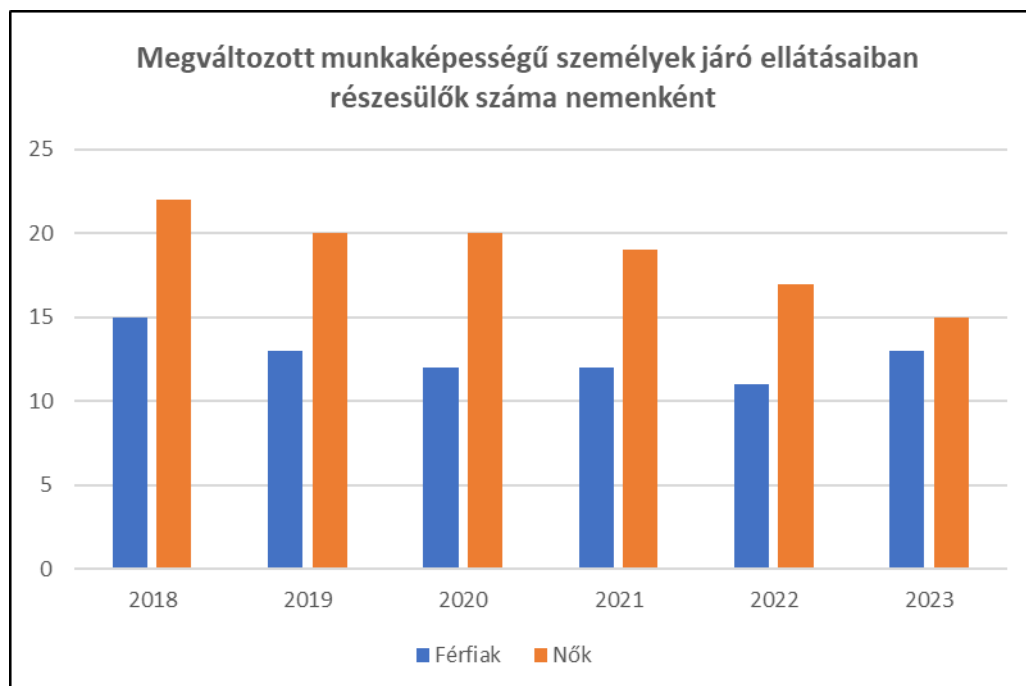
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A legfőbb probléma, hogy az önkormányzatnak nincs pontos információja a fogyatékosok számáról, a fogyatékosokról. Jellemző – főleg a bányászok körében – a mozgásszervi megbetegedések, fogyatékoságok. Mozdulásában korlátozottak problémája lehet, hogy az önkormányzati intézmények, továbbá a kereskedelmi egységek nem teljes mértékben akadálymentesítettek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	15	22	37
2019	13	20	33
2020	12	20	32
2021	12	19	31
2022	11	17	28
2023	13	15	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás; Ez a probléma azért nem releváns, mert nincs jelentős munkavállalót foglalkoztató munkáltató a községben
- munkavállalást segítő lehetőségek; Ez a probléma azért nem releváns, mert nincs jelentős munkavállalót foglalkoztató munkáltató a községben
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; Ez sem releváns, hiszen nincs foglalkoztató, így hátrányos megkülönböztetés sem lehet
- önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok: Sajnos ez a pont sem releváns, hiszen nincs semmilyen támogató helyi intézmény, szolgáltatás illetve program ami, a fogyatékosok önálló életvitelét támogatná.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásának valamennyi formája elérhető a településen, amit a jogszabályok előírnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése; Sajnos településünkhöz ez nem releváns
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
Az önkormányzati épületbe akár kerekesszékekkel is be lehet jutni, megkerülve az épületet egy szilárd burkolattal nem rendelkező saját úton keresztül. A két orvosi rendelő és a két kultúrház is akadálymentesített.
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége; A két kultúrház akadálymentesített.
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége; Balinka község vonatkozásában ez a pont nem releváns
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
A balinkai településrész járdái, parkjai igazából nem akadálymentesítettek, ezirányú fejlesztésre nem került sor, de a domborzati viszonyok, korábbi megépítése során lényegében az akadálymentesítettnek tekinthető.
Ugyanez szintén a terepviszonyokra tekintettel a mecséri községrészben nem elmondható, hiszen a település egy domboldalon helyezkedik el. A játszótérhez lépcsőkön lehet lejutni, vagy túlságosan nagy kerülővel lehet megközelíteni.
- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.); Ez a pont sem releváns, mert nincs semmilyen speciális megoldás pl. a közlekedésre, és semmilyen nappali ellátást nyújtó intézmény a településen.
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások): Sajnos településünkhöz ez nem releváns.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Településünkön sajnos nincsenek olyan programok szervezve, amelyek a fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését szolgálnák.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön ilyen problémára irányuló kezdeményezések sajnos nincsenek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-Nincs nyilvántartása az önk.-nak az érintett személyek számáról, és helyzetéről, fogyatékoság okáról	- Összegyűjteni, felmérni, eü, szoc. ellátók adataiból
-Fogyatékoság megismerésének, elfogadásának hiánya	-Családi nap megszervezése: szerepcsere, egészség megelőzés
-Fejlesztési lehetőségek hiánya	-Önkéntes pontokon keresztül fejlesztési lehetőségek feltárása, szakemberek bevonása
-Főleg vidéken jellemző a fogyatékos/egészségkárosodott személyekkel foglalkozó civil kezdeményezések, információ hiánya	-Helyi vállalkozók, civilek tájékoztatása pl: a kedvezményes foglalkoztatás lehetőségéről. - Tájékoztató a fogyatékosoknak/egészségkárosodottaknak az igénybe vehető támogatásokról.
-otthoni ellátás hiánya	- közösségi pszichiátriai ellátáshoz való hozzáférés biztosítása
- szakellátásra való eljutás lehetősége	- támogató szolgálat elérésének megszervezésével

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma); Mint korábban már jeleztük két önszerveződő civil kezdeményezés volt pont a gyermekek, a nők és a munkanélküliek helyzetének, esélyeinek elősegítése érdekében, de ezek a lakosság ellenállása miatt meghiúsultak.

Nincs tudomásunk ilyen kezdeményezésekről, partneri kapcsolatokról.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása; Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat együttműködése elsősorban a nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának biztosításáról valamint a működésükhöz szükséges iroda helyiség és ügyvitel biztosításáról szól.

Jellemző „együttműködési pont” a két önkormányzat esetében, hogy anyagi támogatással járulnak időként hozzá a másik önkormányzat által szervezett programhoz.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A kistérségi szerveződés létrehozásakor is nagy reményekkel vártuk a társulást, ez azonban valamilyen oknál fogva inkább csak az egyéni érdekek és a társulás többletfinanszírozása miatti kényszer fogta, hozta össze a településeket. Balinka szűk szomszédságát tekintve továbbra is ezt a kényszert – anyagi, jogszabályi stb. – látom és tapasztalom. Jelen programban kiemelt csoportok életének, esélyeinek növelését célzó partnerség, együttműködés sajnos ma még nincs.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége: A balinkai Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete elsősorban anyagi segítséget nyújt az idősebb sváb származású lakosoknak, illetve a gyermekeknek. Tevékenységük elsősorban a hagyományaik ápolását, és a meglévő tárgyi emlékeik állagmegóvását célozza.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége; Nem releváns.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Sajnos ez a pont sem releváns, ugyanis nincsenek for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénységben élők kilátástalan helyzete, kicsi a kitörés esélye. Tartós munkanélküliség.	„Alkalmassá tétel”. Mindennapi életmód megkönnyítése, önálló életvezetésre ösztönzés. Tájékoztatás a lehetőségekről, információs lap elkészítése, közzététele.
Gyermekek	Gyermekszegénység. Nyári étkeztetés hiánya. HH, HHH iskolai lemorzsolódása	Megfelelően működő jelzőrendszer. Szünidei étkeztetés biztosítása továbbra is. Hátránykompenzáló programok. Célirányos segítségnyújtás.
Idősek	Időskori elmagányosodás, passzív időskor. Hátrányos munkaerő piaci megkülönböztetés az idősödő korosztály tekintetében.	Aktív szabadidő eltöltés. Idősek nappali ellátásának megszervezése Esélyegyenlőségi fórum. Információs lap potenciális munkáltatóknak és munkavállalóknak
Nők	Nők elhelyezkedését több tényező is nehezíti. Krizishelyzetben nincs igénybe vehető szolgáltatás.	Gyermekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően. Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (rugalmas munkaidő, otthonról végezhető, távmunka biztosítása, támogatása). Információs lap. Családok Átmeneti Otthona, Anyaotthon, helyettes szülői ellátás elérhetővé tétele, arról tájékoztatás.
Fogyatékkal élők	Az önkormányzatnak nincs rendelkezésre álló nyilvántartása.	Adatgyűjtés, felmérés, egészségügyi, szociális ellátók adataiból.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol **a romák** és a nem romák békében, megértésben, egymás értékeinek tiszteletben tartásával tudnak együtt élni, mindenki igyekezve abban, hogy megélhetését gyermekeinek taníttatását önállóan oldja meg, saját életével, életvezetésével is példát mutatva a minket követő generációknak.

Fontos számunkra, hogy **a mélyszegénységben élők** anyagi helyzete javulhasson. Lehetőség szerint piacképes képzettséget szerezve a szülőknek, akik így kelendőbbé válnak a munkaerőpiacon, a család életkörülményeinek javításában személyesen közreműködve tudjon esélyt teremteni magának és gyermekeinek, a normális, létminimum feletti életszínvonal megteremtésével, a nélkülözés megszüntetésével. Esélyt adva gyermekének a normális, minőségi gyermekkor megélésében, a közoktatási intézmények nyújtotta lehetőségek kiaknázásában, esélyt adva a gyermekeknek arra, hogy maguk is hasznos tagjai és ne esélytelen kiszolgáltatottjai legyenek a társadalomnak.

Kiemelt területnek tartjuk **a gyerekek** esélyegyenlőségét, hiszen ők szabad akarattal, saját sorsuk feletti döntési lehetőséggel még nem rendelkeznek. Fontos lenne, hogy a gyerekeknek a testi, lelki, erkölcsi fejlődése biztosított legyen, egyenlőbb esélyekkel, és ne kapásból hátránnyal induljanak az életbe. Fontos, hogy a jövő generációk valóban hasznosak, értékesek, testileg, lelkileg egészségesek, egyenlő esélyekkel indulók lehessenek.

Folyamatosan odafigyelünk **az idősekre**, hogy a nekünk fiatalabb korosztályoknak megteremtett lehetőségeket megköszönve gondoskodhassunk róluk, hogy időskorban is egészségesen, közösségben, szeretetben és odafigyelésben élhessék meg, szintén hasznos tagjaként a mai társadalomnak.

Elengedhetetlennek tartjuk **a nők esetében**, főleg a kisgyermeket vállalóknak, hogy azt egészségesen, boldogan élhessék meg, majd segítve a munka világába való visszalépést, a gyerekeknek Nagyveleg községben való napközbeni elhelyezésének biztosításával. Az idősebb korosztályok számára a már régóta működő civil szervezetek támogatásával a közösségi programok megszervezésével, nőket megmozgató sportolási lehetőség biztosításával.

Különös figyelmet fordítunk **a fogyatékkal élők** esetében, hogy tudjunk róluk. Fontos, hogy ha tudjuk a gondjaikat problémáikat, akkor hozzásegíthessük őket az egyéb ellátásokról szóló információkkal, érdekképviselői szervek felkutatásával. Fontosnak tartjuk az összes intézmény és még nem akadálymentesített épület akadálymentesítését.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Lakásfenntartási támogatás igénybevétele	Továbbra is lehetőséget adni a támogatás igénybevitelére	Csökkenteni a havi kiadásokat	beszámoló	Új Roma Stratégia	anyagi segítségnyújtás	polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	igénylők száma	pénzügyi	5év	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyermekeképztetés	Továbbra is biztosítani a gyermekek számára az étkeztetést	selszegényedés a megállítása, szükségletek az kielégítése	gyermekvédelmi beszámoló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	kapcsolatfelvétel	családsegítő	2029. 12. 31. (hétfő) Elvégezve Évről évre teljesül.	információs lap	pénzügyi	5év	Nem releváns.
2	Iskolai lemorzsolódás csökkentése	korai lemorzsolódás, alacsony továbbtanulás	lemorzsolódás csökkentése	GYEJO beszámoló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	korai fejlesztés javítás	jegyző	2029. 12. 31. (hétfő)	kompetencia felmérés, részvétel a korai fejlesztésekben	meglévő erőforrás, hatékonyabb kihasználása	5 év	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Tartós munkanélküliség csökkentése	településen élő munkanélküliek számára munkahely biztosítás	munkaerő piaca való kijutás	szociális beszámoló	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban	képzések, fejlesztések tartása	polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	felmérés	pályázati, munkaügyi központ	5év	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek nappali ellátása	Sok az idősek egyedülálló személy a településen, és a környező falukban ezért kell egy ellátó központ, ahol gondoskodnak róluk.	Kevesebb egyedülálló, a magányosodó idősek ember.		Időügyi nemzeti stratégia	Az idősek nappali ellátására azért van szükségünk, mert településünkön sok az idősek ember, aki nem tudna aktívan részt venni a nyugdíjas klubban, hanem inkább gondozásra szorul. Gondozókkal a központ minden hétköznap (ha később lenne rá	polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Nappali ellátásban részesülők	Pályázati forrás, pénzügyi és családsegítő munkatársak	Hosszútávú és	A fórumon megbeszéltek alapján Bakonycsernyén lenne az intézkedés központja ahova Balinkáról és Nagyvelegről a falubusszal a falugondnok vinné át az időseket minden nap, vagyis Bakonycsernye

						igény arra hétvégén is) 8:00-tól 15:00-ig vagy 16:00-ig állna a rászorultak rendelkezésére, ahol reggelit, ebédet, vacsorát kapnának, fürdetnék őket, gyógyszeradalással segítenék őket, valamint esetenként fodrász, pedikűrös állna szolgálatukra. A szakrendelésekre kísérelővel tudnának menni, valamint orvos is látogatná a központot.						fogadná a 2 település időseit.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Települési honlap vakbarát verziójának megvalósítása	településen élő látássérültek hozzáférhetősége	Honlap akadálymentesítése	szoc. szolg. koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program	műszaki informatikai megvalósítása	jegyző	2029. 12. 31. (hétfő)	honlapra látogatók száma	saját humán erőforrás, djp mentor	5év	Nem releváns.
2	Intézmények akadálymentesítése	minden intézmény megközelíthető legyen kerekesszékekkel	ügyintézés biztosítása mozgáskorlátozottak számára	szoc.beszámoló	Országos Fogyatékosügyi Program	együttműködés	jegyző	2029. 12. 31. (hétfő)	ügyintézők	pénzügyi technikai	5év	Nem releváns.
3	Fogyatékosok számának feltérképezése	nincs információ a fogyatékosokról	a feltérképezi a fogyatékkal élők számát, igényét	szoc, beszámoló	Országos Fogyatékosügyi Program	információ gyűjtés	Háziorvos, családsegítő	2029. 12. 31. (hétfő)	ügyintézők	humán erőforrás (önkormányzat)	5év	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

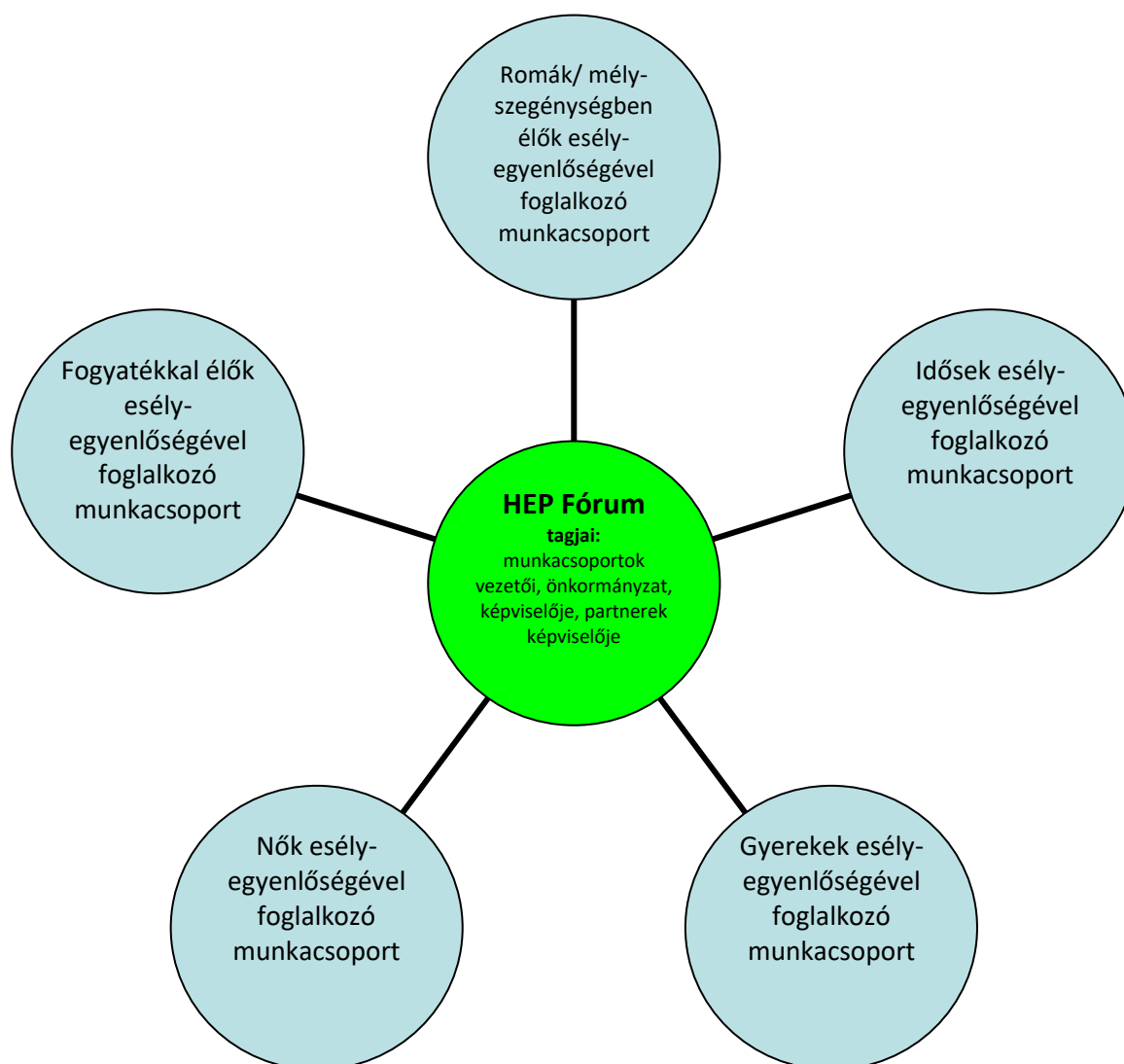
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Balinka község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balinka község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 143/2024. (XI.26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2024.11.26

KIVONAT

Balinka Község Önkormányzat képviselő-testületének 2024. november 26-án megtartott soros képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből

A szavazásban részt vett képviselők száma: 5 fő
A szavazás eredménye: 5 igen, 0 nem

Balinka Község Önkormányzat Képviselő-testületének
143/2024. (XI.26.) határozata
az új Helyi Esélyegyenlőségi Programról

Balinka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) számú Korm. rendeletben foglalt kötelezettségének eleget téve Balinka Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján, és megállapítást nyert, hogy Balinkán szükség lehet az idősök nappali ellátására, így az új Helyi Esélyegyenlőségi Program ezzel az intézkedéssel bővül, valamint a korábbi intézkedések határideje meghosszabbodik.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Wéninger László
polgármester
sk

Fidrich Tamásné
jegyző
sk

A kivonat hiteles:

Szolnoki Szabina
Szolnoki Szabina
igazgatási ügyintéző

